

**Strategia de dezvoltare locală
a Comunei Hârsești, județul Argeș
perioada 2021 - 2027**

„Dezvoltare durabilă pentru comunitate”

STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII

Evoluție. Scurt istoric

Teritoriul căruia îi aparține comuna Hârsești, se situează în partea de sud a țării, în sud-vestul județului Argeș și are în componență trei sate: HÂRSEȘTI, Ciobani și Martalogi.

Situate în zona de interferență a două mari provincii istorice - Oltenia și Muntenia - satele aparținătoare actualei comune Hârsești sunt menționate în numeroase hrisoave domnești.

În contextul localităților componente, cea mai veche atestare documentară se consemnează în cazul satului Hîrsești. Satul este atestat documentar în hrisovul emis de cancelaria domnească a lui Alexandru Coconul de la 10 iunie 1624, prin care întărește lui Preda o proprietate în Mogoșești. Printre martorii care apar în hrisov este amintit și Stoica din Hîrsești. În timpul frământărilor țărănești din 1899 autoritățile au arestat țărani răzvrățiți și „instigatori” dintr-o serie de localități argeșene. În centrul atenției erau și localitățile Martalogi și Hîrsești. În anul 1908, pe măsură ce răscoala țăranilor cuprindea județele Teleorman și Vlașca, la cererea prefectului Comăneanu, comandantul Regimentului 28 „Radu Negru” din Pitești a trimis trupe care s-au stabilit într-o serie de sate din sudul județului printre care și Martalogi.

În noaptea de 13/14 martie 1907 printre alte proprietăți se află și cea a arendașului din HÂRSEȘTI.

Catagrafia din 1810 consemnează satele HÂRSEȘTI (50 de case, 212 locuitori) și Martalogi (40 case și 156 locuitori). În anul 1861 se înregistrau în HÂRSEȘTI 235 de case și 241 de familii, iar în Martalogi 84 case cu 86 de familii.

ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL

Caracteristicile reliefului

Din punct de vedere geomorfologic zona studiată face parte dintr-o zonă de câmpie, Câmpia Burdea, parte integrantă a marii unități a Câmpiei Române.

Această câmpie se dezvoltă între râurile Teleorman și Vedea și se învecinează la nord cu Câmpia Piteștiului, la est și sud cu Câmpia Videle și Burnasul, iar la vest cu Câmpia Boianului.

Zona este străbătută de râul Cotmeana de la nord la sud și colectează apele de suprafață provenite din precipitații cu ajutorul unor viroage, dintre care mai importante sunt: valea Giorocu și valea Popii. Aceste văi, în perioadele cu precipitații mai abundente, inundă o parte a zonei de locuit (valea Giorocu).

Râul Cotmeana și-a creat o luncă proprie, pe care se găsește așezată în mare parte comuna Hârsești, are un regim de scurgere permanent, însă cu mari fluctuații de debit în timpul anului în funcție de precipitații.

Râul Cotmeana a ieșit din albie în repetate rânduri, mai ales în zona de intrare în comună, în punctul în care face primul cot, pe malul drept și în zona podului dintre satele Hârsești și Martalogi, pe ambele maluri, afectând și zona de locuit.

Nivelul apelor subterane este între 1,60 m și 2,60 m, iar nivelul apei din puțurile țărănești este între 1,00 și 8,00 m și este variabil în funcție de aportul precipitațiilor. Localitatea se încadrează în zona seismică «D» grad VII, iar adâncimea de îngheț a solului atinge valoarea de 0,80m.

În cadrul comunei Hârsești sunt întâlnite animale și păsări domestice, ca de pildă bovine, ovine, porcine, cabaline, și păsări ca gâna, curca, găscă, rața. Sunt condiții bune și pentru apicultură, iar flora și fauna sălbatică sunt bogat și variat reprezentate pe teritoriul comunei.

Astfel, pe dealurile comunei găsim fâșii mari de pădure în care predomină stejarul, fagul și alte specii ca teiul pădureț, mestăcanul alb, alunul, tufa, salcâmul, plopul, pluta, lemnul câinesc, frasinul, jugastrul, ulmul, maracinele, rugul, maceșul, teiul, cireșul, părul și mărul sălbatic, iedera; pe văi, feriga, vâscul, călinul, măceșul, porumbarul, zmeura, etc.

Rețeaua hidrografică

Zona este străbătută de râul Cotmeana de la nord la sud și colectează apele de suprafață provenite din precipitații cu ajutorul unor viroage, dintre care mai importante sunt: valea Giorocu și valea Popii. Aceste văi, în perioadele cu precipitații mai abundente, inundă o parte a zonei de locuit (valea Giorocu).

Râul Cotmeana și-a creat o luncă proprie, pe care se găsește așezată în mare parte comuna Hârsești, are un regim de scurgere permanent, însă cu mari fluctuații de debit în timpul anului în funcție de precipitații.

Râul Cotmeana a ieșit din albie în repetate rânduri, mai ales în zona de intrare în comună, în punctul în care face primul cot, pe malul drept și în zona podului dintre satele Hârsești și Martalogi, pe ambele maluri, afectând și zona de locuit.

Revărsare Râu Cotmeana - 2012

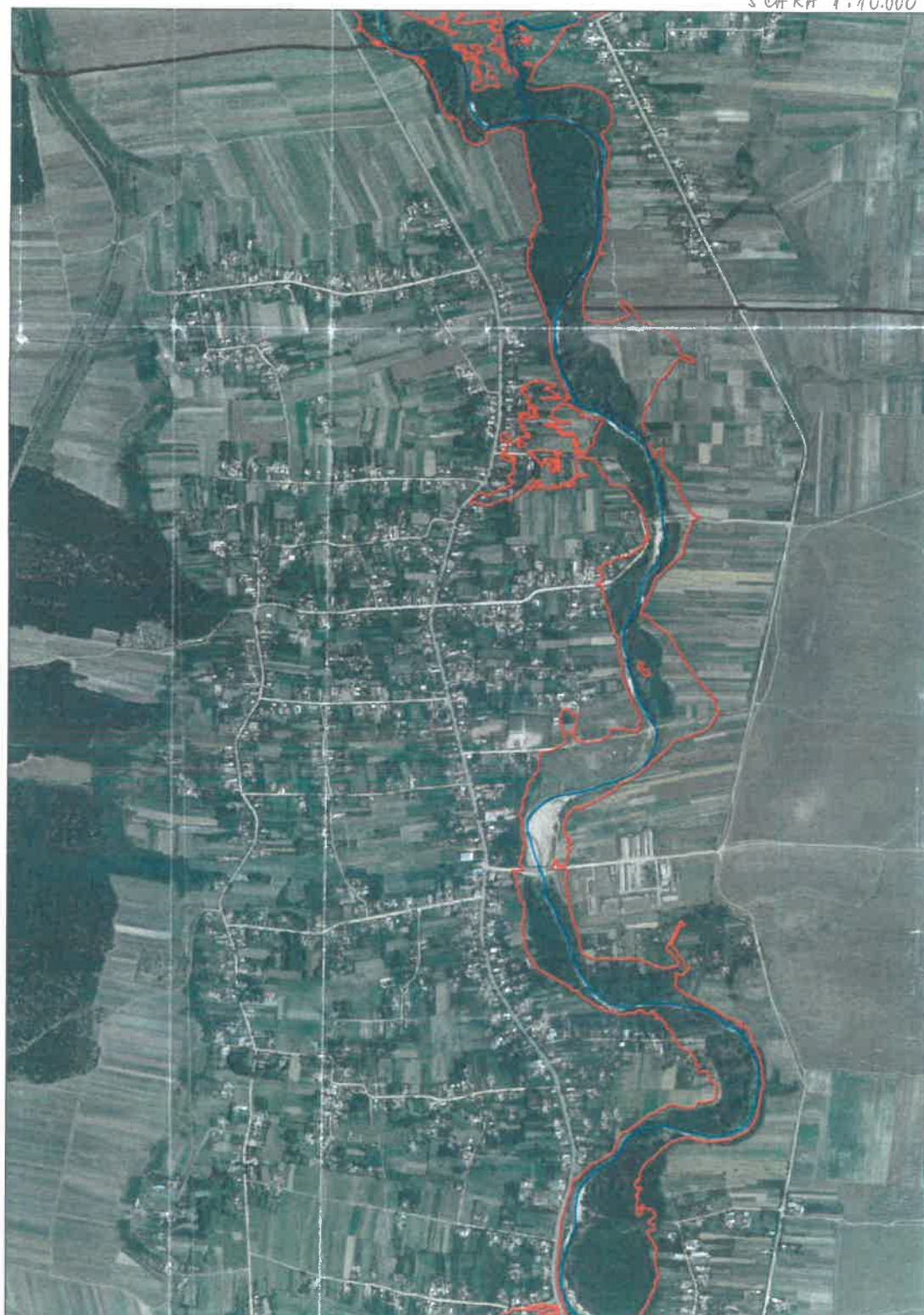

Revărsare Râu Cotmeana - 2014

**Harta Limite de Inundabilitate 1%
COMUNA HARSEȘTI 1 - r. Cotmeana**

SCARA 1:10.000

**Harta Limite de Inundabilitate 1%
COMUNA HARSESTI 2 - r. Cotmeana**

SCARA 1:10.000

Apele subterane

Apele subterane depind de numărul, grosimea și modul de extindere a orizonturilor permeabile și impermeabile.

Nivelul apei este situat la adâncimi variabile, în funcție de zonă și de volumul precipitațiilor, de aceea la executarea excavațiilor gropilor de fundare pot fi necesare epuizmente normale.

Nivelul apelor subterane este între 1,60 m și 2,60 m, iar nivelul apei din puțurile țărănești este între 1,00 și 8,00 m și este variabil în funcție de aportul precipitațiilor.

Clima

Comuna Hârsești este dominată de o climă puțin mai aspră decât în zonele colinare. Diferențele de temperatură dintre vară și iarnă sunt mai mari. Vânturile bat mai cu putere, fiind mai libere în aceste șesuri fără coline care să le stăvilească. Este o climă temperată cu ierni ce ating temperaturi de -22 grade C și veri de peste +33 grade C.

Fauna si Flora

În Comuna Hârsești sunt întâlnite animale carnivore precum: vulpea, viezurele, dihorul, nevăstuica; erbivore: caprioara, mistrețul; rozătoare: iepuri, diferiți șoareci și șobolani, veverițe; insectivore: ariciul, cârțița. Mai sunt întâlnite broaștele (broasca de lac și broasca râioasă), foarte rar broasca țestoasă de uscat, reptile (șopârle, gușteri).

În zona se regasesc și numeroase păsări cântătoare cum sunt: cucul, pupăza, grangurul, graurul, mierla, privighetoarea și turturica, ciocârlia, rândunica, vrabia, sticletele, pițigoii, ciocănitoarea, gaița, coțofana, barza, stăncuțe.

Dintre păsările rapitoare întâlnite în zona putem aminti cioara, uliul, huhurezul, bufnița, cucuveaua, corbul. Printre numeroase și variate specii de insecte, sunt întâlnite mai frecvent răgăoacea, croitorașul, furnica, lăcusta, greierul, cărăbușul, coșahul, numeroase specii de fluturi, viespea, bondarul negru și galben, păianjeni, trântorul, urechelnița, omida păroasă, omida verde (cotarul), coropișnița.

Pe teritoriul comunei Hârsești este inclusă o zonă protejată natural, limitele acesteia fiind stabilite prin Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor 2387/2011, pentru modificarea Ordinului Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1967/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România:

ROSCI0341 - Pădurea și Lacul Stolnici în suprafață de 0,26 kmp.

RELAȚII ÎN TERITORIU

Comuna Hârsești este o unitate teritorial-administrativă, din România, Regiunea Sud-Muntenia, situată în Sud-vestul Județului Argeș învecinându-se cu următoarele localități:

- a) comuna Stolnici - nord;
- b) comuna Bârla - sud;
- c) comuna Buzoiești și comuna Ungheni - est;
- d) județul Olt (Comunele Corbu și Sârbii Magura) - vest.

Comuna Hârsești este, în conformitate cu prevederile Legii nr. 351/2001 privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului național, o comună de rangul IV și se compune din următoarele sate:

- a) satul Hârsești, reședința comunei;
- b) satul Ciobani, sat component;
- c) satul Martalogi, sat component.

Satul Hârsești este centrul de reședință al comunei și se află la o distanță de 40 km de Municipiul Pitești și la 25 km de orașul Costești, orașul cel mai apropiat, întinzându-se de o parte și de alta a drumului județean DJ 679, care face legătura între drumul național DN 65 Slatina-Pitești și ultima localitate din județ, comuna Bârla.

Căi de comunicație

Circulația rutieră

La nivelul localității legăturile rutiere sunt asigurate prin drumurile clasificate după cum urmează :

- drumul județean DJ 679 Păduroriu (DN 67B) - Lipia - Lunca Corbului - Pădureți - Ciești - Fâlfani - Cotmeana - Malu - Bârla - lim. Jud. Olt in lungim totală de 47,67 km - asfaltat;
- drumul comunal DC 141 Martalogi (DJ679) - Ciobani - lim. Jud. Olt - parțial asfaltat;
- drumul comunal DC 142 Ciești (DJ679) - Stolnici - Martalogi - parțial asfaltat.

Comuna Hârsești este străbătută de DJ 679 de la nord la sud pe o lungime de 5.478 metri.

Acces în localitate din nordul Comunei Hârsești - DJ 679 sens dinspre Pitești

Acces în localitate din sudul Comunei Hârsești - DJ 679 sens dinspre Bârla

Transportul în comun este realizat de societăți comerciale specializate în transportul de călători care asigură, în principal, legătura cu Municipiul Pitești.

Din centrul comunei se parcurg următoarele distanțe până la cele mai importante căi de acces:

- Halta Hârsești - în comună;
- Gara Stolnici - 4 km
- DN 65 - 20 km;
- Autostrada A1 Pitești - București - 45 km;
- Aeroport Craiova 117 km;
- Aeroport Otopeni - 160 km;

Transporturile influențează și la randul lor, sunt influențate de caracteristicile dezvoltării economice. Ele contribuie, în mod substanțial la formarea P.I.B., creează oportunități pentru angajarea forței de muncă și beneficii indirecte orientate către dezvoltarea regională și globalizare. Din aceste motive, putem aprecia că transporturile reprezintă o putere economică, un liant și un factor de influență al celorlalte sectoare de activitate. Totodată, nu trebuie uitat și faptul că transporturile reprezintă “sursa” unor externalități pozitive prin stimularea activităților conexe (de producție, comerț, etc.) influențând nivelul productivității și al creșterii economice în ansamblu.

Accesibilitatea este o condiție necesară, dar nu și suficientă pentru dezvoltarea economică a unui teritoriu. O zonă slab servită de rețeaua infrastructurii este mai puțin favorizată în dezvoltare decât alta bine servită. Simpla prezență a unor drumuri rutiere sau feroviare importante nu semnifică automat și dezvoltarea teritorială. Atractivitatea conferă măsura în care accesibilitatea atribuită rețelei infrastructurii de transport a fost valorificată în planul dezvoltării economice a teritoriului din zona de influență a rețelei.

Căi rutiere de interes județean - Comuna Hârsești este traversată de drumul județean DJ 679 Păduroriu (DN 67B) - Lipia - Lunca Corbului - Pădurești - Ciești - Fâlfani - Cotmeana - Malu - Bârla - lim. Jud. Olt în lungime totală de 47,67 km din care pe raza localității Hârsești 5,478 km.

Căi rutiere de interes comunal - Comuna Hârsești este traversată de următoarele drumuri comunale:

- drumul comunal DC 141 Martalogi (DJ679) - Ciobani - lim. Jud. Olt - în lungime totală de 4,0 km aflată pe raza localității Hârsești;
- drumul comunal DC 142 Ciești (DJ679) - Stolnici - Martalogi - în lungime totală de 14,60 km din care pe raza localității Hârsești 4 km.

Căi rutiere de interes local - Rețeaua de străzi a localității este reprezentată de drumurile de interes local care se leagă direct de DJ 679:

Nr. Crt.	Denumirea bunului	Elemente de identificare
1.	STR. DISPENSARULUI	Lungime totală = 1.439m
2.	STR. SUB COASTĂ	Lungime totală = 1.963m; l = 7m
3.	STR. GICULEȘTI	Lungime totală = 900m; l = 7m
4.	STR. FULGEREȘTI	Lungime totală = 735m; l = 5m
5.	STR. SINCULEȘTI	Lungime totală = 1.096m din care

		L = 580m; l = 5m	
6.	STR. CIOCÂRLANILOR	Lungime totală = 1.431m din care L = 80m; l = 5m	
7.	STR. VLĂSCENI	Lungime totală = 939m din care L = 827m; l = 7m	
8.	STR. CIREAȘĂ	Sat Hârsești	L=453,12 m l=8m
9.	STR. GHEBAREȘTI	Sat Hârsești	L=485,10 m l=12m
10.	STR. GÎRLEI	Sat Hârsești	L=1223,6 m l=12m
11.	STR. MORII	Sat Hârsești	L=840,88 m l=8m
12.	STR. TÂRGULUI	Sat Hârsești	L=323m l=7m
13.	STR. BREBENEL	Sat Hârsești	L=947,38 m l=8m
14.	STR. ZAMBILEI	Sat Hârsești	L=226,83 m l=6m
15.	STR. SECUILOR	Sat Hârsești	L=514,83 m l=6m
16.	STR. BĂLOIEȘTILOR	Sat Hârsești	L=1625,8 m l=10m
17.	STR. MĂLDĂRENI	Sat Hârsești	L=874,25 m l=8m
18.	STR. COȘERENI	Sat Hârsești	L=921,4m l=10m
19.	STR. URCULEȘTI	Sat Hârsești	L=1442,5 m l=6m
20.	STR. ȚICULEȘTI	Sat Hârsești	L=431,17 m l=6m
21.	INTRAREA VOINEȘTI	Sat Hârsești	L=61m l=6m
22.	STR. TREPTULUI	Sat Hârsești	L=142m l=3,3 m
23.	STR. OSGOL	Sat Hârsești	L=785m l=6m
24.	STR. DUZILOR	Sat Hârsești	L=526m l=4,2 m
25.	STR. MERILOR	Sat Hârsești	L=152m l=3,5 m
26.	STR. GÎRJAVILOR	Sat Hârsești	L=84m l=4,3 m
27.	STR. AGULEȘTI	Sat Hârsești	L=417m l=4m
28.	FUNDĂTURA MĂNICĂ	Sat Hârsești	L=116m l=4m
29.	FUNDĂTURA FILIPEȘTI	Sat Hârsești	L=87m l=4m
30.	FUNDĂTURA RĂDUȚEȘTI	Sat Hârsești	L=65m l=4m

31.	FUNDĂTURA PERNĂ	Sat Hârsești	L=154m	l=3,3 m	
32.	FUNDĂTURA CLIPICEȘTI	Sat Hârsești	L=40m	l=3,3 m	
33.	FUNDĂTURA URCULEȘTI	Sat Hârsești	L=60m	l=3,3 m	
34.	FUNDĂTURA CIMITIRULUI	Sat Hârsești	L=200m	l=4m	
35.	DE 1380.4	Sat Hârsești			
36.	DE 1480	Sat Hârsești			
37.	DE 735	Sat Hârsești			
38.	DE 2677	Sat Hârsești			
39.	STR. SATU NOU	Sat Ciobani	L=669,5m	l=8m	
40.	STR. PRINCIPALĂ	Sat Ciobani	L=1816m	l=7m	aparține D.C. 141
41.	STR. LACULUI	Sat Ciobani	L=949,33 m	l=6m	
42.	STR. NĂGĂRĂI	Sat Ciobani	L=1085,5 m	l=6m	
43.	STR. PĂUNEȘTI	Sat Ciobani	L=524,70 m	l=10m	
44.	STR. CÎRSTOVENI	Sat Ciobani	L=461,77 m	l=9m	
45.	STR. ȘAVĂLEȘTI	Sat Ciobani	L=793,40 m	l=10m	
46.	STR. PRIPICEȘTI- ȘCOALĂ	Sat Martalogi	L=1181m	l=5m	
47.	STR. LINTEȘTI	Sat Martalogi	L=980m	l=7m	aparține D.C.142
48.	STR. ZIDARILOR	Sat Martalogi	L=497m	l=5m	
49.	STR. CÂMPULUI	Sat Martalogi	L=575m	l=7m l=5m	aparține D.C.142 - parțial (km0+000- km0+140m)
50.	STR. CRINULUI	Sat Martalogi	L=354,8m	l=5m	
51.	STR. ZĂRVEȘTI	Sat Martalogi	L=359,5m	l=4m	
52.	STR. MĂCEȘULUI	Sat Martalogi	L=316,20 m	l=5m	

Căi rutiere agricole

Comuna Hârsești a obținut în anul 2010 finanțare prin FEADR Masura 125 pentru proiectul „Modernizarea infrastructurii de acces la exploatațile agricole de pe teritoriul Comunei Hârsești, județul Argeș” și s-a încheiat Contractul de finanțare nr. C 125a011030300007/20.10.2010.

Prin proiect s-au modernizat doua drumuri - DE 111, DE 112 de exploatare pe o lungime totala de 10.971 m, astfel incat s-au creat rute alternative la DJ 679 care tranziteaza comuna, pentru traficul agricol din zona.

Prin implementarea acestui proiect s-a urmărit îmbunătățirea infrastructurii agricole în vederea creșterii competitivității sectorului agricol.

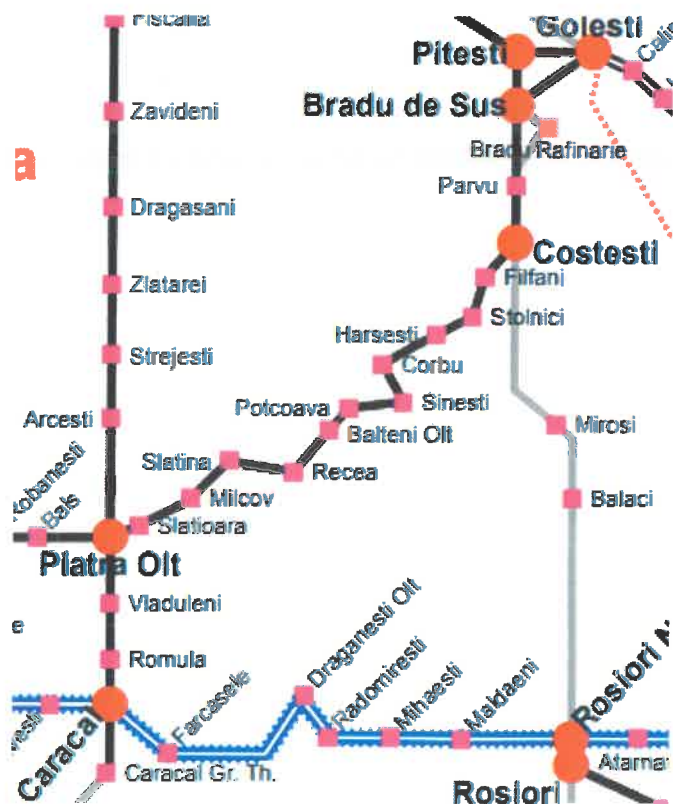
Drumurile modernizate au un rol multifunctional, deservind in egala masura atât suprafata de 676,49 ha de exploatații agricole detinute de persoane fizice si societati agricole, cat si pe cei 5 agenti economici care isi desfasoara activitatea in aceasta zona.

Totodată există și alte drumuri agricole care deservesc suprafețele agricole și care necesită modernizare

Circulația feroviară

Teritoriul comunei este străbătut de magistrala feroviară 900 , București - Roșiori - Caracal - Craiova - Timișoara, respectiv CF 101 Pitești - Craiova care este o linie simplă, neelectrificată.

Pe teritoriul comunei HÂRSEȘTI existând și o stație de cale ferată (haltă), transportul pe calea ferată fiind asigurat prin halta HÂRSEȘTI și gara Stolnici.

Situația economică în comuna Hârsești

Suportul potențialului economic al comunei Hârsești este asigurat în principal de activitățile agricole diversificate, reprezentate de principalele componente de cultură a plantelor și de creștere a animalelor. Potențialul agricol este bine valorificat prin activități de prelucrare, care contribuie la consolidarea economică cu efecte sociale pozitive la nivelul comunei.

Fiind situată într-o zonă favorabilă, cu o suprafață arabilă destul de mare și condiții climatice potrivite, în comuna Hârsești sunt exercitate o serie de activități agricole precum: cultivarea plantelor și creșterea animalelor.

La nivelul localității activitatea industrială și de producție este destul de slab reprezentată, în comună având loc activități de valorificare primară și activități legate de domeniul agricol (depozitarea produselor agricole și prelucrarea lor). Cea mai însemnată activitate, din punct de vedere al investiției, care se desfășoară pe teritoriul comunei, este cultivarea cerealelor.

Agricultura

Producția vegetală - condițiile geografice și climatice din zona comunei Hârsești, favorizează dezvoltarea agriculturii. Pe terenurile comunei se pot cultiva specii ca: grâu, porumb boabe, floarea soarelui, rapiță, orz, orzoaică, pepeni, legume, plante furajere etc. Culturile de bază sunt - grâul, porumbul și floarea - soarelui.

Zootehnia

Condițiile geografice și climatice existente în zona comunei Hârsești sunt relativ favorabile și creșterii de animale.

Creșterea animalelor reprezintă o altă ocupație de bază a populației. Activitatea se adresează preponderent creșterii de bovine, porcine, ovine, cabaline, păsări, preponderent în gospodăriile individuale.

Suprafețele acoperite cu pășuni, crează condiții favorabile pentru dezvoltarea zootehniei. Creșterea animalelor este a doua ocupație tradițională, care a asigurat locuitorilor resursele de hrană, animalele fiind folosite și la munca câmpului. Activitățile organizate, în domeniul zootehniei, au dispărut aproape în totalitate datorită desființării și lichidării bazei materiale ale fostelor CAP -uri, multe din activități fiind în regres continuu, destructurate, sau complet sistate. Activitatea de creștere a animalelor se desfășoară preponderent în gospodăriile populației, în sistem privat individual sau asociativ.

Pomicultură

În comuna Hârsești pomicultura este insuficient dezvoltată. În prezent, pe teritoriul comunei există doar pomi fructiferi plantați în gospodăriile proprii, fiind destinați consumului propriu.

Turismul

Turismul ca fenomen, formă de valorificare într-o manieră aparte a resurselor naturale și patrimoniului antropic, a devenit ramura economică cu impact major asupra lumii contemporane. Ansamblul condițiilor naturale și contextul social economic și istoric în care a evoluat România s-

a constituit ca premisă cu o favorabilitate diferențiată în dezvoltarea acestui fenomen complex.

Un teritoriu este interesant din punct de vedere turistic, în măsură ce oferă resurse turistice naturale sau antropice, privite ca atracții sau resurse turistice. Potențialul turistic natural reprezintă totalitatea resurselor turistice pe care le oferă cadrul natural prin componentele sale: relief, condiții climatice, ape, vegetație și faună cât și modificările acestora din urmă.

Activitățile turistice trebuie să respecte prevederile legislației în vigoare, referitoare la ariile protejate, respectiv la Planul de Management și reglementările care permit sau interzic anumite tipuri de activități de agrement în ariile protejate.

Se cunosc și se respectă reglementările din cadrul regulamentului de vizitare de către operatorii economici, care desfășoară activitate turistică și de către turiști.

Analiza sectorului turistic în zona studiată

Turismul pentru orice așezare constituie o alternativă pentru zonele defavorizate sau pentru cele afectate de restructurare și șomaj. Valoarea potențialului turistic al județului Argeș și stadiul actual de valorificare insuficient exploatat, permite conturarea unor direcții de dezvoltare.

Deși la momentul actual această ramură este destul de slab reprezentată, Comuna Hârsești beneficiază de premise favorabile pentru dezvoltarea sectorului turistic/agroturistic, datorită peisajului rural propice dezvoltării agroturismului.

În plus, pe termen lung se poate determina dezvoltarea în localitate și în zonă a turismului cultural care presupune tocmai reabilitarea și modernizarea și dotarea infrastructurii culturale, inclusiv prin renașterea tradițiilor sociale și culturale, conservarea patrimoniului natural și cultural.

Promovarea patrimoniului cultural imaterial cuprinde ansamblul de practici, reprezentări, expresii, cunoștințe, abilități, pe care comunitățile, grupurile și indivizii le recunosc ca făcând parte din moștenirea lor culturală, transmisă din generație în generație și recreată în permanență. Patrimoniul cultural imaterial se regăsește în special în următoarele domenii: tradiții și expresii orale, artele spectacolului, practici sociale, ritualuri și evenimente festive, cunoștințe și practici legate de natură și univers, artizanatul tradițional ș.a., dansul ritualic al călușului fiind și el un astfel de element.

Cultură și patrimoniu

Patrimoniul cultural imaterial

Comuna Hârsești, administrație publică locală, prin Primărie, Consiliul Local și Căminul Cultural Hârsești a reușit să implementeze trei mari proiecte culturale prin care au fost realizate reabilitarea, modernizarea și dotarea acestui așezământ cultural care în prezent nu există doar prin clădire în sine, ci prin activitatea intensă care se desfășoară aici și în care sunt integrați și angrenați atât copiii și tinerii satului, cât și adulții și cele mai în vârstă persoane din localitate:

- Patrimoniu imaterial „Revitalizarea călușului din comuna Hârsești, județul Argeș”, proiect finanțat prin AFCN și finalizat în anul 2009;

- componenta de dotare cămin cultural a „Proiectului integrat de dezvoltare a Comunei Hârsești prin realizarea obiectivelor de investiții: Modernizare drumuri locale, Canalizarea și epurarea apelor uzate menajere în satele Hârsești și Ciobani; Alimentare cu apă potabilă a satelor Hârsești și Ciobani; Prima înființare și dotare centru de asistență după programul școlar tip after school;

Dotare cămin cultural în satul Hârsești, comuna Hârsești, județul Argeș", proiect finanțat prin PNDR 2007-2013, fonduri nerambursabile FEADR, proiect finalizat în anul 2014;

- „Reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea Așezământului Cultural sat Hârsești, Comuna Hârsești, județul Argeș", proiect finanțat prin CNI prin „Programul Național de Construcții de Interes Public - Subprogramul Așezăminte Culturale" și finalizat în anul 2016;

- Proiectul "DOTARE CĂMIN CULTURAL ȘI ÎNFIINȚARE TARAF ȘI ANSAMBLU DE DANSURI ȚIGĂNEȘTI, ÎN CADRUL CĂMINULUI CULTURAL AL COMUNEI HÂRSEȘTI, JUDEȚUL ARGEȘ", proiect finanțat prin GAL - PNDR 2014-2020, fonduri nerambursabile FEADR, proiect finalizat în anul 2021.

Astfel, căminul cultural și administrația publică locală sunt cu adevărat implicate în acest sensibil, dar vital parcurs de promovare și valorificare a patrimoniului nostru tradițional și militează pentru păstrarea adevăratelor tradiții românești și transmiterea lor către generațiile viitoare, oferind egalitate de șanse tuturor copiilor și tinerilor din mediul rural, precum și acces neîngrădit la cultură tuturor locuitorilor din Argeș și nu numai.

Tocmai de aceea, ca apreciere pentru activitatea culturală susținută și de promovare a tradițiilor locale, în anul 2013, Consiliul Județean Argeș a acordat conducătorului Căminului Cultural Hârsești, titlul de „Cel mai activ director al unui așezământ cultural de la sate".

Cel mai străvechi și valoros joc-obicei din „România de la Argeș" este unicul și bătrânul Căluș, care a rămas nemuritor în sudul județului, pe Valea Cotmenei, în localitatea Hârsești a cărei primă atestare documentară datează din cea dintâi jumătate a secolului al VII-lea.

Aici, căminul cultural reprezintă vatra satului, în care lada de zestre a tradițiilor și spiritualității se află la loc de cinste. Mica localitate din sudul câmpiei argeșene a păstrat cu grijă, de-a lungul vremii, jocul călușului adevărat, bătrânesc, așa cum se joacă el în băătăura țaranului român, conservând specificul și autenticul acestui joc strămoșesc, dar și alte dansuri populare specific locului. Acestea au reprezentat întotdeauna identitatea celor care trăiesc aici, iar în ultimii aproximativ zece ani, generațiile tinere au deprins la căminul cultural, meșteșugul jocului „din băătăura satului", nelăsând tradiția să piară.

Comuna Hârsești, bătrâna vatră călușerească, a făcut parte din „Asociația Călușarilor Valea Cotmenei" constituită în noiembrie 1971, care cuprindea cete de călușari din comunele Pădureți, Mârghia, Stolnici, Hârsești, Costești-Argeș și Colonești-Olt. Din acest an, călușarii din Hârsești au început să participe în mod organizat la numeroase evenimente de călușari, demonstrații și întreceri, premiile obținute de-a lungul timpului fiind dovada artei interpretative și a forței expresive a jocului de căluș practicat pe aceste meleaguri.

Astfel, de-a lungul vremii, până la începutul anilor '90, formația de călușari a Căminului Cultural Hârsești a obținut premii precum:

- în anul 1974 - Premiul I și Medalia de Aur la Concursul Național al artiștilor amatori;
- în anul 1977 - Premiul II la Festivalul Național "Cântarea României", ediția I;
- în anul 1981 - Premiul II la Festivalul Național "Cântarea României", ediția a III-a;
- în anul 1985 - Premiul III la Festivalul Național "Cântarea României", ediția a V-a;
- în anul 1987 - Premiul și titlul de LAUREAT la Festivalul Național "Cântarea României", ediția a VI-a;
- în anul 1989 - Premiul și titlul de LAUREAT la Festivalul Național "Cântarea României", ediția a VII-a;
- în anul 1992 - Mențiune la Festivalul Concurs "Călușul Românesc" Caracal-Olt.

Imediat după Revoluția din 1989, odată cu înfrățirea dintre Comuna Hârsești cu localitatea Buhl din Franța, formând Asociația "Florisesti", aceste ansambluri au fost invitate într-un turneu

de o săptămână în Franța. Aceasta a fost printre ultimele evoluții pe scena ale celor două ansambluri care după 1995 s-au desființat, urmând ca mai bine de un deceniu, să nu mai existe activitate cultural-artistică în cadrul căminului cultural, acesta rămânând doar o clădire pustie, în care s-a așternut liniștea, instituția pierzându-și destinația inițială.

Din anul 1995, formația de călușari nu a mai putut participa la alte concursuri din cauza lipsei resurselor financiare necesare achiziționării costumelor, achitării onorariilor pentru instructor-coregraf și lăutari și acordării de premii participanților. Ultima reprezentație notabilă s-a desfășurat în anul 1995, în Franța, unde strigățul "Halaișa! Halaiăa!" și jocul călușului au făcut publicul francez să aclame aproape isterizat.

În perioada 1995-2009, călușarii din Comuna Hârsești nu au putut onora numeroase invitații de participare la evenimente culturalartistice ale localităților din județul Argeș, din alte județe, dar și din străinătate, deoarece nu mai dispuneau nici de resurse financiare pentru deplasări și, cel mai grav, nu mai aveau nici vestimentația specifică, costumele fiind extrem de degradate. De asemenea, călușarii nu mai erau organizați într-o formație omogenă, bine încheată.

În acest context, vreme de 15 ani, călușul din Comuna Hârsești a mai apărut doar sporadic în viața culturală a comunității. Astfel, din când în când, călușarii cu vârste înaintate se strângeau și jucau în bățutura vreunui gospodar. În prezent, dintre dansatorii de atunci, în localitate mai traiesc 20 de foști călușari, majoritatea cu vârste cuprinse între 40 - 80 de ani.

Începând cu anul 2009, odată cu ocuparea postului de manager al căminului cultural, obiceiul acestui joc-spectacol-magie-ritual începe să-și recapete identitatea, noul director al instituției demarând o amplă și susținută campanie de revitalizare și promovare a călușului. S-a realizat reunirea bătrânilor călușari de odinioară, au început repetiții regulate la căminul cultural și, lucru foarte important, s-a reușit achiziționarea a 16 costume noi de călușar, prin accesarea un proiect finanțat de Administrația Fondului Cultural Național, intitulat "Revitalizarea Călușului în Comuna Hârsești, județul Argeș".

Astfel, începând din anul 2009, este repusă în scenă și readusă în atenția comunității locale și naționale, formația de călușari a Comunei Hârsești, care participa în mod organizat la numeroase evenimente cultural-artistice, de promovare a tradițiilor locale, expoziții și întreceri, premiile obținute de-a lungul timpului fiind dovada artei interpretative și a forței expresive a jocului de căluș practicat pe aceste meleaguri. Așa se face că, după o absență de aproape 20 de ani, călușarii din Hârsești s-au strâns din nou sub steagul călușului și iată-i astăzi sub comanda tânărului vătaf Liviu Botosan, câțiva dintre ei fiind aceiași călușari care „rupeau scena” odinioară, în țară, dar și peste hotare. Alături de generația de aur a călușului, în ceată se află astăzi și câțiva jucători foarte tineri, cu vârste între 16-20 de ani, împătimiți ai acestui dans cu rădăcini adânci în comuna Hârsești, județul Argeș. Dintre călușarii vestiți de odinioară, în perioada 2009 -2020, s-au adunat din nou în ceata satului, deși erau de mult pensionari, vătafii și decani de vârstă ai călușului hârseștean: Marian Vătășoiu, Ilie Ciucă și Nicolae Filip, cel din urmă decedat în 2020, dar continuând să danseze în formația de călușari, până în anul morții, la vârsta de 79 de ani, rămânând astfel simbolul local al acestui joc „îndracit” pe care l-a dansat peste 70 de ani. Fiecăruia dintre cei acești trei bătrâni călușari, Consiliul Județean Argeș i-a decernat titlul de „Fiu al Argeșului și Muscelului”, pentru contribuția deosebită adusă patrimoniului cultural imaterial.

Chiar și numele celui mai în vârstă călușar în viață, celebrul vătaf argeșean Petre Măsală, care în anul 2020 a fost declarat „Tezaur Umana Viu” de către Comisia Națională pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial, din cadrul Ministerului Culturii, se leagă în mod

direct de aceeași vatră călușerească a Hârseștiului, acest reputat și apreciat călușar octogenar, dar încă activ, fiind născut și crescut în Hârsești unde a trăit, învățat și jucat călușul până la vârsta căsătoriei când și-a întemeiat o familie în comuna vecină, Stolnici, făcându-și acolo un alt „cui” de vestiți călușari. Aceștia vin în fiecare an în Comuna Hârsești, să joace călușul de Rusalii chiar în bătaura satului din care se trage vataful lor, Petre Măsală.

La Hârsești, „Noi păstrăm tradiția!” nu reprezintă doar un motto, ci o realitate și un crez pe care mai ales generația tânără se ambiționează să îl pună în practică.

Astfel, s-ar putea spune că, începând chiar din anul 2009, când prin finanțarea obținută de la Administrația Fondului Cultural Național, călușarii din Hârsești au putut ieși din nou „în lume”, acest joc a fost revitalizat în micuțul sat argeșean.

În toamna anului 2012, Căminul Cultural Hârsești prin Primăria și Consiliul Local Hârsești, împreună cu Școala Populară de Arte și Meserii Pitești înființează Secția externă de Dans Popular-Căluș, alcatuită din 15 copii și adolescenți care au început să frecventeze aceste cursuri ce se desfășurau chiar la ei acasă.

De altfel, începând din iunie 2012, în localitate are loc anual, de ziua comunei, „Sărbătoarea Rusaliilor - Călușul la Hârsești”, eveniment cultural-artistic de promovare a călușului și tradițiilor cu specific local, care a intrat în circuitul cultural județean și nu numai. Cu această ocazie, de Rusalii, la Moșii de oale, la Hârsești se strâng formații de călușari din Argeș (Hârsești, Stolnici, Bârla, Popești, Costești), din Olt (Colonești, Sârbii-Măgura, Corbu), dar și din județele Dolj și Teleorman, care evoluează în spectacol, pe scenă, în fața spectatorilor, dar practica și ritualul specific acestui dans, jucând călușul prin sat, în curțile gospodariilor. Din păcate, având în vedere pandemia SARS-COV2, aceasta activitate nu s-a mai putut desfășura în anul 2020, obiceiul călușului ținându-se doar în cete mici, la nivel local, astfel încât să nu fie încălcate restricțiile guvernamentale impuse.

Încă din primul an al renașterii sale, ceata călușarilor a participat la nenumărate activități și concursuri de păstrare și promovare a tradiției și autenticității jocului, obținând premii și trofee importante la evenimente precum:

- "Festivalul Național de Folclor „Călușul românesc” - Caracal, Olt;
- "Festivalul Național de Căluș „Ilie Martin” - Colonești, Olt;
- „Festivalul Interjudețean Călușeresc” - comuna Stolnici, Argeș;
- "Sărbătoarea călușului - Rusaliile la Hârsești”;
- „ Sărbătorile Argeșului și Muscelului” - organizat de Centrul Cultural de Creație Argeș și Consiliul Județean Argeș;
- Concursul Județean de căluș și dansuri populare, ediția a XV-a, „Gheorghe Popescu Judet”, organizat de Centrul Cultural Județean de Creație și Consiliul Județean Argeș;
- "Concursul Interjudețean „Floare de câmpie” - Bârla, Argeș;
- „Festivalul cașcavalului de Brăduleț” - Brădet, județul Argeș, etc.

De remarcat faptul că în iunie 2015, Formația de călușari - adulți a Căminului Cultural Hârsești a obținut Premiul I pentru autenticitate și virtuozitate și Premiul pentru vataf (Ilie Ciuca) la Festivalul Național de Folclor „Călușul Românesc” - Caracal, Olt.

În anul 2016, călușarii din Hârsești au participat la Proiectul European „Castrul Roman Câmpulung Jidova”, luând parte la filmări în care au interpretat roluri de chiparusi și călușari, promovând internațional jocul călușeresc.

În anul 2017, ceata călușarilor din Hârsești a luat parte la Festivalul Național "Călușul Românesc" - Slatina, Olt, eveniment care a intrat în "Cartea Recordurilor".

În ultimii cinci ani, "Ceata Călușarilor" și ansamblul de dansuri populare "Doruri de câmpie" din Hârsești au reprezentat România, în țări precum Polonia (2015), Serbia (2016), Slovenia (2018), Franța (2018). Tot în anul 2018, dansatorii din Hârsești au fost desemnați să reprezinte județul Argeș în cadrul evenimentului tradițional național "Satele Unite ale României", desfășurat la Săpânța, Maramureș, iar în 2019 au fost reprezentanții tradițiilor și jocului popular românesc, în Republica Moldova, la evenimentul "Români de pretutindeni".

Cele două formații ale Căminului Cultural din Hârsești sunt invitate la diverse emisiuni de televiziune, activitatea lor fiind difuzată pe posturi locale și naționale și în emisiuni de radio cu specific folcloric, apărând și în numeroase articole din presa scrisă a vremii.

Pentru conservarea patrimoniului imaterial se impune atingerea următoarelor priorități specifice mai relevante:

1. Promovarea elementelor înscrise de România în lista reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial al UNESCO, ca expresie vie a comunităților locale

Călușul este dansul românesc care a fost inclus pe lista UNESCO drept "capodoperă a Patrimoniului oral și imaterial al umanității".

2. Dezvoltarea și diversificarea publicului, inclusiv prin adaptarea activităților la platforme diverse de prezentare și difuzare în mediul digital.

Patrimoniul cultural, și mai ales cel imaterial, trebuie conservat și protejat, inclusiv prin stocarea în medii on-line prin accesarea unor platforme tehnologice pentru a se crea în mod gratuit de către solicitantul finanțării a unei pagini în aplicațiile Facebook și Youtube.

3. Facilitarea dialogului între generații

Patrimoniul material

În Comuna HÂRSEȘTI se regăsesc 2 monumente istorice de categoria B (de importanță locală) Conform Listei Monumentelor istorice aprobată prin Ordinul nr. 2314/8 iulie 2004 al Ministrului Culturii și Cultelor comuna HÂRSEȘTI după cum urmează:

Nr. Crt.	Cod LMI 2004	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
580	AG-II-m-B-13701	Biserica "Adormirea Maicii Domnului" - HÂRSEȘTI de Jos	sat Hârsești; comuna HÂRSEȘTI	Str. Dispensarului 427, în fostul sat HÂRSEȘTII de Jos	1834

Nr. Crt.	Cod LMI 2004	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
581	AG-II-m-B-13702	Biserica "Adormirea Maicii Domnului"	sat Hârsești; comuna HÂRSEȘTI	Str. Ghebărești 238, în fostul sat Hârsești - Popești	1865

În prezent s-au demarat procedurile pentru clasarea imobilului Bisericii cu Hramul "Sfântul Ierarh Nicolae și Cuvioasa Paraschiva", din parohia Ciobani, comuna Hârsești, județul Argeș, ca monument istoric, în conformitate cu prevederile Legii nr. 422 din 2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată cu modificările și completările ulterioare și ale Ordinului ministrului culturii și cultelor nr. 2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice.

Biserica "Sfantul Ierarh Nicolae si Cuvioasa Paraschiva" este construita din caramida si dateaza din anul 1902. Batranii satului afirma ca aceasta biserica este construita la dorinta si prin staruinta boierului Butculescu, care a fost impresionat de disparitia bisericii si a cimitirului ce apartineau comunei Hârsesti , in urma unei iesiri din albie a raului Cotmeana.

Un rol important in construirea acestui lacas l-a avut Nicolae Teodorescu, tatal scriitorului Tudor Arghezi, acesta preocupandu-se impreuna cu boierul Butculescu, de ridicarea bisericii. De altfel, familia Nicolae si Anastasia Teodorescu se regaseste mentionata pe candelabrul si pe cele doua sfesnice ale bisericii ca fiind ctitori ai acesteia, aceeasi mentiune existand si pe crucea de la mormantul mamei vitrege a lui Tudor Arghezi, care este ingropata in cimitirul parohial Ciobani. Implicarea acestor persoane importante ale locului a facut ca enoriasii acestei parohii sa se bucure la vremea respectiva de detinerea celei mai mari biserici de pe aceasta vale, celelalte lacase de cult invecinate fiind construite cu ajutorul enoriasilor si neavand un donator important.

In ceea ce priveste arhitectura bisericii, planul monumentului are forma de cruce treflata, cu doua turle, iar materialul de constructie (atat la fundatie cat si la pereti) este format din caramida si var. Aceste doua materiale au fost folosite si pentru planseu, iar sarpanta de capriori a fost facuta din stejar, fiind invelita cu tabla galvanizata.

Tehnica constructiei este romaneasca, specifica sfarsitului de secol al XIX- lea , iar pictura initiala a fost in tempera. Astazi este pictata in tehnica fresca in stil neo-bizantin de catre renumitul pictor Stan Hermeneanu din Govora Băi, ucenicul marelui pictor Dimitrie Belizarie din București, iar forma bisericii este cea initiala.

Pronaosul este dreptunghiular, are marimea de 9/5 m, cu bolta semicilindrica, sprijinit pe acolade de caramida , avand doua ferestre dreptunghiulare de 0,80/1,47m.

Naosul are marimea de 8/10m, cu doua santuri semicirculare , iar cupola, sprijinita pe accolade de caramida si grinzi de stejar, are 4 ferestre dreptunghiulare de 0,80/1,47m.

Iconostasul este din lemn, cu icoane pe lemn puse in rame demontabile.

Pisania, scrisa cu vopsea, se afla la intrarea in pridvor pe peretele de la rasarit si contine urmatorul text: "ACEASTA SFANTA BISERICA CU HRAMUL "SFANTUL NICOLAE SI CUVIOASA PARASCHIVA " S-A ZIDIT DIN TEMELIE DE CATRE CREDINCIOSII ACESTEI PAROHII IN ANUL 1902. PREOT PAROH FIIND BADEA BANICA. S-A REPARAT IN ANUL 1927, CAND I S-AU FACUT LEGATURI DE FIER SI SUBZIDIRI DE BETON. IN ANII 1959 SI 1960 A FOST PICTATA DIN NOU IN TEHNICA FRESCA DIN CONTRIBUTIA ENORIASILOR ACESTEI BISERICI SI PRIN OSTENEALA SI PRIN STARUINTA PREOTULUI PAROH HARALAMBIE PONOYESCU, PREOT AJUTATOR ALEXANDRU RADULESCU SI CANTARETULUI TEOFAN STOICANESCU; EPISCOP AL RAMNICULUI SI ARGESULUI FIIND P. S. IOSIF GAFTON; IAR PROTOEREU AL RAIONULUI COSTESTI PREOTUL ALEXANDRU OANCEA. S-A SFINTIT IN ANUL 1960. PICTURA A FOST EXECUTATA DE STAN HERMINEANU, GOVORA.

De-a lungul timpului, acest sfant lacas a necesitat reparatii si a fost restaurat; astfel, in anul 1927 a avut loc un cutremur in urma caruia biserica a fost foarte afectata, motiv pentru care a fost consolidata, facandu-i-se subzidire in beton si legaturi de fier. La sfintire i s-a adaugat la

hramul initial de “ Sfantul Ierarh Nicolae” si hramul “Cuvioasa Paraschiva”, ocrotitorii actuali ai Parohiei Ciobani.

Din 1902 si pana la renovare in 1959, biserica a fost pictata in tempera. In perioada 1959-1960, preotul impreuna cu enoriasii au renovat biserica. Ea a fost curatata pana la caramida si invelita cu tabla galvanizata. A fost pictata in tehnica fresca din contributia enoriasilor acestei parohii si prin osteneala si staruinta preotului paroh Haralambie Ponovescu, a preotului ajutor Alexandru Radulescu si a cantaretului Teofan Stoicanescu, episcop al Ramnicului si al Argesului fiind Prea Sfintitul Episcop Iosif Gafton, iar protoereu al raionului Costesti , protopopul Alexandru Oancea. Biserica a fost sfintita duminica, 9 octombrie.

Forma originala a bisericii s-a pastrat pana in anul 1959, cand pridvorul (care era deschis) s-a inchis cu caramida si s-au pus usi de stejar. Cantaretul si arhitectul Teofan Stoicanescu este cel care a adaugat pridvorul bisericii si a realizat catapeasma, stranele, iconostasul si cafasul.

Consiliul de constructie din anul 1960 a fost alcatuit din: Stan Voinea, Marin Badescu, Ilie Gugiu, Marin Visenoiu, Carstea Serbanescu si Gheorghe Serban.

In anul 1964, s-a pus lambriu pentru a proteja zidul care incepuse sa dea semne de deteriorare din cauza infiltratiilor, deteriorare ce odata cu trecerea timpului s-a accentuat.

In anul 1970, biserica si cimitirul au fost imprejmuite cu placi de ciment, prin staruinta preotilor si cu ajutorul enoriasilor.

In anul 2000, preotii acestei parohii impreuna cu enoriasii au realizat varuirea exteriorului bisericii, iar in anul 2001, peretii exteriori ai pridvorului au fost pictati de catre pictorul George Radulescu din Pitesti.

In anul 2002, cu sprijinul enoriasilor, s-a refacut invelisul bisericii, iar in anul 2003 au fost construite noua clopotnita si anexa in locul celei vechi, totul cu sprijinul enoriasilor si al lui Ion Badescu, fiu al satului.

In anul 2004, urmand sfatul Prea Sfintitului Arhiepiscop Calinic, au fost inlocuite ferestrele turlei pentru a inlatura infiltratiile. Tot atunci, prin implicarea administratiei publice locale, s-a finalizat extinderea cimitirului devenit neincapator de-a lungul vremii.

In inventarul bisericii nu exista obiecte de patrimoniu si bunuri de valoare, aceasta detinand, de la construirea ei, clopotul si cristelnita, reparate de-a lungul timpului, dar folosite si astazi in slujba celor patru sute de familii din Parohia Ciobani- Hârsesti.

Cu o vechime de peste 110 de ani, Biserica “Sfantul Ierarh Nicolae si Cuvioasa Paraschiva” aduna in fata altarului credinciosii din doua sate ale comunei Hârsesti, Arges, reprezentand nu doar un lacas de cult, de rugaciune si de intalnire cu credinta crestin-ortodoxa, ci si un reper de identitate culturala si spirituala a comunitatii locale.

Evoluția populației

În Comuna HÂRSEȘTI exista la 1 iulie 2012, o populație totală de 2.357 de locuitori, distribuită în 3 sate, conform datelor statistice furnizate de Direcția Județeană de Statistică a județului Argeș.

Codul comunei INSSE	Numele localității	Nr. locuitori la date de 1 iulie 2012	Suprafața totală - km ²	Densitate loc./km ²
16613	HÂRSEȘTI	2.357	51,64	45,64
		2.357	51,64	45,64

Populația Comunei HÂRSEȘTI, pe baza datelor disponibile pentru anul 2012, este în scădere astfel de la 2.442 locuitori în anul 2010, în anul 2011 populația comunei este de 2.398 locuitori, iar în anul 2012 numărul locuitorilor scade la 2.357. Dinamica populației din localitate arată scăderea populației ținând cont că în perioada 2010 - 2012 populația a scăzut cu cca. 85 locuitori.

Populație	Populație Iulie 2010	Populație Iulie 2011	Populație Iulie 2012	Evoluție/ Regresie 2012 față de 2010	Populație stabila femei Iulie 2010	Populație stabila femei Iulie 2011	Populație stabila femei Iulie 2012	Evoluție/ Regresie 2012 față de 2010
HÂRSEȘTI	2.442	2.398	2.357	- 85	1.227	1.199	1.171	56

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Argeș

Rata sporului natural al populației la nivelul localității (diferența dintre numărul nou născuților și numărul persoanelor decedate), pentru anul 2012, se menține negativă (- 52 persoane), anul 2011 (-42 persoane) și anul 2010 (- 59 persoane).

Din punct de vedere al soldului migrației interne, acesta se înregistrează pozitiv pentru anul 2010, numărul persoanelor sosite cu domiciliul în localitate, fiind mai mare decât numărul celor plecate.

Analiza mobilității spațiale a populației la nivelul localității are un rol important, aceasta fiind alături de natalitate, unul dintre factorii creșterii sau descreșterii numărului populației. Cauzele care determină mobilitatea spațială a populației sunt variate și implică întotdeauna existența unor factori de respingere în regiunea de plecare (reprezentati în cadrul teritoriului prin lipsa confortului de tip urban și a oportunităților de dezvoltare personală, mai ales pentru populația tânără), precum și a unor factori de atracție în regiunea de sosire (reprezentati de posibilitatea obținerii unei proprietăți într-un cadru natural favorabil și de un anumit stil de viață liniștit, în special pentru populația de vârstă apropiată pensionării).

Pentru teritoriul comunei HÂRSEȘTI, ca de altfel pentru întreg județul, nu au putut fi analizate date privind migrația internațională, deoarece datele statistice disponibile nu surprind cu acuratețe această evoluție.

Populația pe grupe de vârstă și etnii

Din analiza populației pe grupe de vârstă reiese că, la nivelul localității, ponderea populației de vârstă activă, care poate fi încadrată pe piața muncii, reprezintă un procent de 49%,

cu cca. 15 procente sub mediile județeană, regională și națională. Acest procent reprezintă plusul populației cu vârsta de peste 60 de ani - care este de 39% din populația totală a localității. Populația tânără este similară cu media județeană și cu un procent mai scăzut decât la nivel regional și național.

Populație pe grupe de vârstă	National	%	Regional (Sud Muntenia)	%	Județean (Argeș)	%	Comuna HÂRSEȘTI	%
0-14 ani	3265476	15%	488053	15%	93034	14%	300	12%
15-60 ani	14034289	65%	2085408	63%	424753	66%	1157	49%
60 ani și peste	4204677	20%	711064	22%	125975	20%	921	39%
Total	21504442	100%	3284525	100%	643762	100%	2.378	100%

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Argeș

Cele mai recente date puse la dispoziție arată astfel:

POPULATIA DUPA DOMICILIU la 1 ianuarie 2017 pe grupe de varsta si sexe

Varste si grupe de varsta	Sexe	Localitati	Persoane
Total	Total	16613 HIRSEȘTI	2258
Total	Masculin	16613 HIRSEȘTI	1126
Total	Feminin	16613 HIRSEȘTI	1132
0- 4 ani	Total	16613 HIRSEȘTI	67
0- 4 ani	Masculin	16613 HIRSEȘTI	27
0- 4 ani	Feminin	16613 HIRSEȘTI	40
5- 9 ani	Total	16613 HIRSEȘTI	95
5- 9 ani	Masculin	16613 HIRSEȘTI	51
5- 9 ani	Feminin	16613 HIRSEȘTI	44
10-14 ani	Total	16613 HIRSEȘTI	87
10-14 ani	Masculin	16613 HIRSEȘTI	48
10-14 ani	Feminin	16613 HIRSEȘTI	39
15-19 ani	Total	16613 HIRSEȘTI	122
15-19 ani	Masculin	16613 HIRSEȘTI	62
15-19 ani	Feminin	16613 HIRSEȘTI	60
20-24 ani	Total	16613 HIRSEȘTI	134
20-24 ani	Masculin	16613 HIRSEȘTI	79
20-24 ani	Feminin	16613 HIRSEȘTI	55
25-29 ani	Total	16613 HIRSEȘTI	109
25-29 ani	Masculin	16613 HIRSEȘTI	64
25-29 ani	Feminin	16613 HIRSEȘTI	45
30-34 ani	Total	16613 HIRSEȘTI	102
30-34 ani	Masculin	16613 HIRSEȘTI	58
30-34 ani	Feminin	16613 HIRSEȘTI	44
35-39 ani	Total	16613 HIRSEȘTI	142
35-39 ani	Masculin	16613 HIRSEȘTI	79

35-39 ani	Feminin	16613 HIRSESTI	63
40-44 ani	Total	16613 HIRSESTI	214
40-44 ani	Masculin	16613 HIRSESTI	121
40-44 ani	Feminin	16613 HIRSESTI	93
45-49 ani	Total	16613 HIRSESTI	217
45-49 ani	Masculin	16613 HIRSESTI	135
45-49 ani	Feminin	16613 HIRSESTI	82
50-54 ani	Total	16613 HIRSESTI	98
50-54 ani	Masculin	16613 HIRSESTI	64
50-54 ani	Feminin	16613 HIRSESTI	34
55-59 ani	Total	16613 HIRSESTI	92
55-59 ani	Masculin	16613 HIRSESTI	65
55-59 ani	Feminin	16613 HIRSESTI	27
60-64 ani	Total	16613 HIRSESTI	115
60-64 ani	Masculin	16613 HIRSESTI	39
60-64 ani	Feminin	16613 HIRSESTI	76
65-69 ani	Total	16613 HIRSESTI	147
65-69 ani	Masculin	16613 HIRSESTI	57
65-69 ani	Feminin	16613 HIRSESTI	90
70-74 ani	Total	16613 HIRSESTI	152
70-74 ani	Masculin	16613 HIRSESTI	59
70-74 ani	Feminin	16613 HIRSESTI	93
75-79 ani	Total	16613 HIRSESTI	162
75-79 ani	Masculin	16613 HIRSESTI	56
75-79 ani	Feminin	16613 HIRSESTI	106
80-84 ani	Total	16613 HIRSESTI	126
80-84 ani	Masculin	16613 HIRSESTI	40
80-84 ani	Feminin	16613 HIRSESTI	86
85 ani si peste	Total	16613 HIRSESTI	77
85 ani si peste	Masculin	16613 HIRSESTI	22
85 ani si peste	Feminin	16613 HIRSESTI	55

Suprafața totală

Suprafața totală a teritoriului administrativ este de 5.509 ha, din care intravilanul reprezintă 13%.

Structura suprafeței comunei, pe categorii de folosință este următoarea:

NR. CRT.	FOLOSINTA TERENURILOR	Existent (ha)	Procent (%)
1.	SUPRAFATA AGRICOLA DUPA MODUL DE FOLOSINTA	4.826	87,60%
1.1	Suprafata arabila - total	4.175	
1.2	Suprafata cu livezi si pepiniere pomicole	17	
1.3	Suprafata cu vii si pepiniere viticole	13	
1.4	Pasuni	611	

1.5	Fanete	10	
2.	SUPRAFATA CU TERENURI NEAGRICOLE	683	12,40
2.1	Suprafata cu paduri si alte terenuri cu vegetatie	419	
2.2	Suprafata cu ape si balti	35	
2.3	Suprafata ocupata cu constructii	109	
2.4	Suprafata - cai de comunicatii si cai ferate	118	
2.5	Suprafata cu terenuri degradate si neproductive	2	
TOTAL		5.164	100%

Servicii edilitare

Alimentarea cu apă și canalizare

Comuna Hârsești a obținut în anul 2010 finanțare prin FEADR Masura 322 pentru "Proiect integrat de dezvoltare a comunei Hârsești prin realizarea obiectivelor de investiții: modernizare drumuri locale, canalizarea și epurarea apelor uzate menajere în satele Hârsești și Ciobani, alimentare cu apă potabilă a satelor Hârsești și Ciobani, prima înființare și dotare centru de asistență după programul școlar tip after school, dotare cămin cultural în satul Hârsești, comuna Hârsești, județul Argeș" și s-a încheiat Contractul de finanțare nr. C 322010930300107/02.06.2010.

Prin proiect s-a urmărit îmbunătățirea calității vieții în mediul rural, creșterea atractivității și interesului pentru mediul rural, servicii pentru comunitatea rurală și menținerea și păstrarea moștenirii rurale și a identității culturale.

Prin proiect s-au realizat următoarele obiective, preponderente fiind lucrările de construcții-montaj:

- Modernizare drumuri locale 5,84 km
- Canalizare ape uzate menajere 12,58 km, inclusiv stație epurare
- Alimentare cu apă 12,85 km, inclusiv gospodărie de apă și 2 foraje
- Dotare cămin cultural
- After school 153,10 mp

Totodată prin bugetul local rețeaua de alimentare cu apă a fost extinsă, în acest moment existând următoarea situație:

Sat	Populație	Sisteme in functiune						Sisteme necesare a se realiza			
		Apa			Canalizare			Apa		Canalizare	
		Km retea	Statii tratare	Fondurile utilizate	Km retea	Statii epurare	Fondurile utilizate	Km retea	Statii tratare estimat	Km retea estimati	Statii de epurare estimat
Hârsești	1.699	10,38	da	PNDR FEADR M322 și buget local	10,11	da	PNDR FEADR M322	8,00		8,00	
Ciobani	397	2,47			2,47			4,50		4,50	

Rețeaua
de alimentare cu
apă existentă -
caracteristici:

Martalogi	384	6,30		Buget local				1,00		
	TOTAL	19,15			12,58					

1. Captare apa

- Sursa de apa: 2 foraje cu H = 170 m fiecare, debit necesar de 6,02 l/s;
- F1 in apropierea targului saptamanal din satul Hârsești, F2 langa magazinul din centrul comunei;
- Forajul va avea 1+1R electropompe submersibile cu Q=11mc/h, Hp=70m;
- Cabina putului forat este o constructie din beton armat;
- zona de protectie sanitara - 100 mp pentru F1, Forajul F2 se afla in incinta Gospodariei de apa, deci in zona de protectie sanitara a acesteia - 460 mp.

2. Inmagazinare apa.

- 2 rezervoare POLSTIF cu capacitatea de 80 mc, montat pe strat de nisip de 30 cm grosime;
- zona de protectie sanitara - se afla in incinta Gospodariei de apa, deci in zona de protectie sanitara a acesteia - 460 mp.

3. Stație de pompare si clorinare

- grup de pompare cu 2+1 pompe cu ax orizontal cu Q=36mc/h, Hp=40m, o pompa cu ax orizontal pentru incendiu cu Q=18mc/h, Hp=40m;
- Statia de pompare este o constructie tip modul containerizat 10,0 x 2,45 x 2,70 m - care adaposteste pompele, tabloul electric de comanda, hidroforul si instalatiile aferente acestora;
- hidrofor cu capacitatea de 500l;
- instalatie de clorinare complet automatizata, constructie adiacenta SP, inaltime parter;
- zona de protectie sanitara - se afla in incinta Gospodariei de apa, deci in zona de protectie sanitara a acesteia - 460 mp.
- amplasate la cca 70 m de albia raului Cotmeana

4. Retea de aductiune si distributie

- Aductiune de la foraje la rezervoare: conducta de polietilena L=680 m, Ø=63mm;
- Retea de distributie: conducta de polietilena PEHD cu L=12.170m, Ø=63 - 160mm, montata pe un strat de nisip - conform caiet de sarcini;
- 10 hidranti de incendiu, cu Dn 80 mm;
- 29 camine de vane;
- 11 camine de golire - beton monolit cu dimensiuni 1,0 x 0,8 m si H=2m, capac si rama din fonta;
- subtraversare DJ679 prin foraj orizontal - 2 buc, intersectia cu str. Garlei Ø=63mm si intersectia cu str. Voinesti Ø=160 mm.

Rețea distributie		
dia	cf SF	cf PT

(mm)		
63	3.160	3.160
75	3.910	3.910
90	1.160	1.160
110	1.910	1.910
125	1.830	1.830
140	100	100
160	100	100
	12.170	12.170

Lungimile rețelei pe strazi:

Nr. Crt	Denumire strada	canalizare	Lungime (m)		
		(m)	dia		cf PT
1	Vlasceni	810	75		810
2	Fulgeresti	710	63		500
3	Nelu Croitoru	560	75		560
4	Ciocarlan	627	75		627
5	Garlei	520	63		520
6	Morii	530	75		530
7	Dispensarului	730	125		730
8	Sub Coasta		90		210
			110		380
			110		370
			63		425
		1.963	63		578
9	Giculesti		63		450
		900	90		450
10	Voinesti		160		100
11	Principala (DC141)	1.570	90		290
			75		763
			63		250
			63		267
12	de-a lungul DJ 679		63		170
			75		620
			90		140
			110		250
			110		270
			125		490
			140		100
			125		610
			110		460
		3.360	110		250
	TOTAL			12.170	12.170

5. Racord electric

- alimentarea cu energie a gospodariei de apa

Gospodărie apă și foraj rezervă

Rețeaua de canalizare existentă - caracteristici :

1. Rețea de canalizare din PVC, SN4 cu $L=12.880$ m. pentru colectarea apelor menajere astfel:

- Dn 250 mm pe lungimea de 12.580 m;
- Dn 315 mm pe lungimea de 300 m;

Rețeaua este amplasată la cotele prevăzute în profilele longitudinale prezentate, astfel încât să se asigure panta necesară scurgerii gravitaționale a apelor uzate menajere:

Nr. Crt	Denumire strada	Lungime (m)	
		dia	
1	Vlasceni	250	810
2	Fulgeresti	250	710
3	Nelu Croitoru	250	560
4	Ciocarlan	250	627
5	Garlei	250	520
6	Morii	250	530
7	Dispensarului	250	730
8	Sub Coasta	250	1.963
9	Giculesti	250	900
10	Principala (DC141)	250	1.570
11	de-a lungul DJ 679	250	3.360
12	de-a lungul drum acces la SE	315	300
	TOTAL		12.580

262 de cămine de vizitare din polietilena

Camine standard , de canalizare, carosabile, Dn 1000, cu exceptia Dn 1500 de la intrarea in statie.

S-a realizat o subtraversare DJ679, cu o lungime de 15 m, Dn=250 mm.

2. S-au prevăzut 3 stații de pompare.

Statia de pompare - se compune din camin prefabricat de beton, circular, avand structura de rezistenta din beton armat, monolit. Pentru retinerea corpurilor plutitoare s-a prevazut un gratar des, amplasat pe canalul de acces la SP.

- Tablou de comanda electric;
- Instalatie de ventilatie mobila, care se va monta in exteriorul SP, folosita pentru toate statiile

SP1 - amplasata pe colectorul principal, pe dreapta DJ 679 la intersectia cu strada Dispensarului; camin modular prefabricat din beton cu Ø 1500 mm, Hcamin = 6,5 m, 1+1 electropompe submersibile (Qnec=2,5 mc/h, Hnec=6 mH2O).

SP2 - amplasata pe dreapta strazii Principale (DC141); camin modular prefabricat din beton cu Ø 1500 mm, Hcamin = 5,8 m, 1+1 electropompe submersibile (Qnec=4,0 mc/h, Hnec=5 mH2O)..

SP3 - amplasata pe dreapta DC141; camin modular prefabricat din beton cu Ø 1500 mm, Hcamin = 5,5 m, 1+1 electropompe submersibile (Qnec=11,6 mc/h, Hnec=5 mH2O).

Conductele de refulare pentru cele 3 stații de pompare se vor realiza din tuburi PEID PE 100 - PN 10 - SDR 17, Dn 140 mm, având o lungime totală de 53 m, respectiv: pentru SP1 L=20m, SP2 L=8m, SP3 L=25m.

3. Stație de epurare cu o capacitate $Q_{zimax}=150$ mc/zi in prima etapa, iar a doua etapa ve fi dimensionata diferenta pana la 260 mc/zi, echipată cu următoarele utilaje și echipamente:

- Bazin de stocare si prepompare ape uzate - asigura pomparea debitului maxim orar in caminul gratarului manual (Di=2,0 m, H=5 m) prevazut cu doua pompe submersibile (Q=23,10 mc/h, Hp=10 mCA);
- Gratar manual pentru un debit de pana la 500 mc/zi, este amplasat intr-un camin din beton armat, Di = 1,50 m so h= 1,40 m;

- Deznisipator cuplat cu separator de grasimi de tip vertical ($V_{util} = 2 \text{ mc}$), se prevede un bazin cilindric cu $D_i = 1,5 \text{ m}$ si $H = 3,5 \text{ m}$;
- Bazin de egalizare ($D_i = 3,0 \text{ m}$, $H = 5,0 \text{ m}$) echipat cu mixer pentru omogenizare, 1+1 electrpompe submersibile ($Q=25 \text{ m}^3/\text{h}$, $H=9,2 \text{ mCA}$) cu functionare automatizata care vor pompa apele uzate in treapta de epurare mecano-chimica;
- Blocuri de tancuri de epurare biologica
- Unitate de dezinfectie cu ultraviolete;
- Unitate de deshidratare namol proceseaza o cantitate de sediment echivalenta la $Q = 24 \text{ kg}$ substanta uscata/zi si se monteaza in camera tehnica aferenta unitatii de epurare compacta, containerizata;
- Platforma pentru containere cu suprafata de 24 m^2 ;
- Container personal cu suprafata de 15 m^2 ;
- Utilitati aferente platformei.

Alte lucrări prevăzute:

- Alimentare cu apa la stația de epurare din conducta existenta in zona
- Racord electric la stația de epurare din postul de transformare existent in zona

Stația de epurare

Alimentare cu gaze naturale

Comuna Hârsești nu dispune de rețea de alimentare cu gaze naturale.

Alimentare cu energie electrică

Alimentarea cu energie electrică și iluminatul public al comunei Hârsești este realizată în procent de 100%.

Salubritatea

Comuna Hârsești beneficiază de serviciul de salubritate centralizat prin intermediul proiectului de interes public comun „Managementul Integrat al deșeurilor solide în Județul Argeș”- ADI ServSAL Argeș având contract delegat pentru ridicarea deșeurilor.

Telecomunicații

Pe teritoriul comunei Hârsești sunt asigurate servicii de telecomunicații, voce și date-internet de către toate companiile existente pe piață prin infrastructura amplasată în localitate.

PROBLEME DE MEDIU

În ansamblu, ecosistemul Comunei Hârsești este influențat de ocuparea terenului de populație prin crearea de locuințe, utilizarea apei din subteran, evacuarea apelor uzate, poluarea aerului și solului generată de activitățile agenților economici și traficul rutier.

Aerul

Poluarea atmosferei reprezintă unul dintre factorii majori care afectează sănătatea și construcțiile de viață ale populației din marile aglomerări urbane. Disconfortul produs de fum și mirosuri, reducerea vizibilității, efectele negative asupra sănătății umane și a vegetației produse de pulberi și gaze nocive, daunele asupra construcțiilor datorate prafului și gazelor corozive, precipitațiile acide, se înscriu printre problemele majore de mediu ale zonelor urbane.

La microscară, potențialele surse locale de afectare a calității aerului sunt:

- Activitățile agricole și zootehnice - emisii de praf, pulberi, gaze de ardere, gaze metabolice;
- Trafic rutier pe drumuri existente - emisii de pulberi, gaze de ardere;
- Încălzire - emisii de gaze de ardere;
- Incendii locale;
- Procese de fermentație naturală - emisii de gaze de fermentație.

Nu sunt identificate activități notabile pe raza comunei pentru producerea poluării aerului.

Solul

Cu privire la poluarea solului cu fertilizanți s-a constatat că utilizarea nerațională a acestora a determinat apariția unui exces de azotați și fosfați în sol, care a avut un efect toxic asupra microflorei din sol, iar prin levigare au poluat apele freatice. De asemenea, excesul de pesticide prezent în sol poate afecta sănătatea umană prin intermediul contaminării solului, apei și aerului. O consecință gravă o reprezintă acumularea continuă în plante și în animale a anumitor pesticide și implicit contaminarea alimentelor, cu efecte negative asupra sănătății oamenilor. Printre unitățile administrativ teritoriale din cadrul județului Argeș care au surse de nitrați din activități agricole, se numără și Comuna Hârsești.

Zgomotul

Poluarea sonoră provoacă la nivelul organismului uman o serie întreagă de efecte, începând cu ușoare oboseli auditive până la stări nevrotice grave și chiar traumatisme ale organului auditiv. Sunetele cu o frecvență mai ridicată sunt mai periculoase decât cele cu o frecvență joasă.

Principalele surse de deranj identificate sunt : traficul, comportamentul inadecvat al vecinilor, obiectivele comerciale (în special discotecile și barurile) și cele industriale. În privința gradului de deranj, cel sever predomină în cazul zonelor limitrofe arterelor de trafic intens, iar cel moderat este specific zonei rezidențiale.

Analiza SWOT

Analiza SWOT constituie cea mai importantă tehnică managerială utilizată atât pentru înțelegerea poziției strategice a unei întreprinderi/organizații, cât și pentru analiza socio-economică a unei localități.

Denumirea SWOT este un acronim provenind de la inițialele a patru cuvinte din limba engleză:

1. Strengths (punctele forte ale organizației): deci capacitățile, resursele și avantajele pe care ea le posedă, competențele distinctive, și alți factori de succes ai localității, nu neapărat doar factori „tangibili”, fizici, ci și elemente „intangibile”. Punctele forte definesc valorile pozitive și condiționările interne care pot constitui surse pentru succesul organizației în atingerea obiectivului viitor. Punctele forte sunt definite atât ca valori, cât și drept factori interni care creează valorile.

2. Weaknesses (punctele de slăbiciune ale organizației): ariile sale de vulnerabilitate, zonele de resurse sărace, și alte „valori negative” sau ”condiționări negative”. Un punct de slăbiciune reprezintă un element identificat în organizație, element ce poate împiedica atingerea obiectivelor manageriale ale organizației. Punctele de slăbiciune se pot împărți în două categorii:

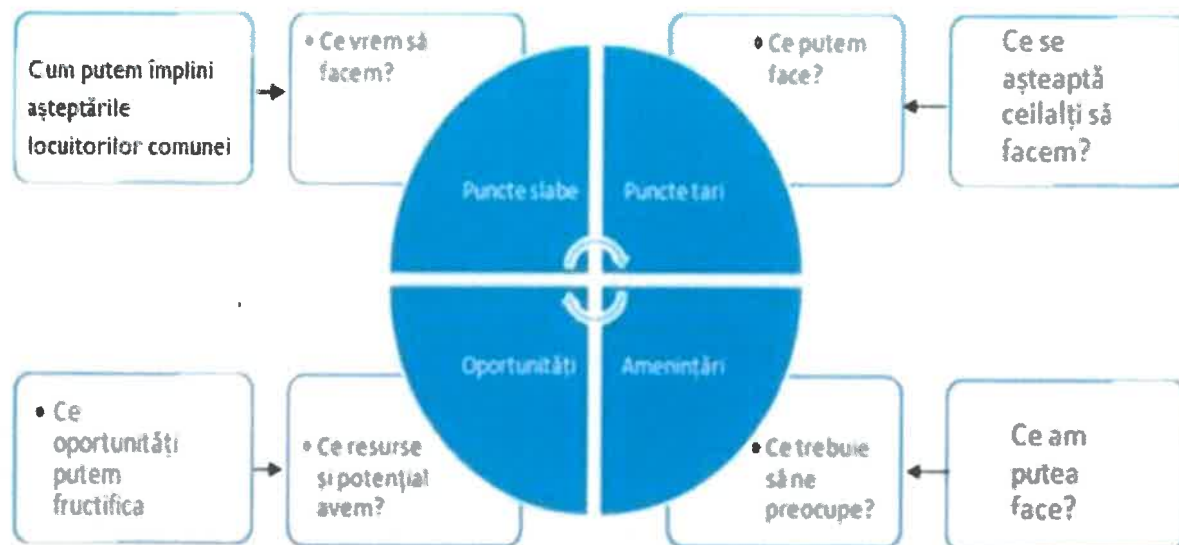
- factori interni care distrug valorile;
- condiții interne insuficient de bine focalizate pentru a putea să creeze valori competitive în condițiile globalizării.

3. Opportunities (Oportunitățile) sau căile pe care pot fi avansate interesele organizației, căi pe care pot fi exploatare liniile sale de forță, și eliminat balastul punctelor vulnerabile, reprezintă valori pozitive și condiționări externe. Oportunitățile sunt tendințe generale prezente în mediul extern, ori șanse oferite de întâmplare în afara câmpului de influențare a lor prin management, deși ele pot influența pozitiv procesul dezvoltării.

4. Threats (amenințările) la adresa intereselor creșterii organizației, aspecte negative ce apar din supraexploatarea resurselor, ori limitările care se impun organizației din partea unui mediu extern. Amenințările reprezintă valori negative și condiționări externe aflate dincolo de câmpul de acțiune managerială; ele pot fi atât riscuri tranzitorii, cât și permanente.

Strategia de dezvoltare locală are la bază o analiză amplă a specificului localității, a situației existente, a problemelor existente și propune soluții pentru progres. Caracteristica principală a unei analize SWOT este că studiază atât factorii interni cât și cei externi, prevede interdependențele dintre aceștia, maximizează punctele tari, ameliorează pe cât posibil punctele slabe, intuiește oportunitățile și minimizează efectele negative ale amenințărilor.

Obiectivul analizei SWOT este acela de a recomanda strategiile care asigură cea mai bună aliniere între mediul extern și mediul intern. Prin alegerea strategiei corecte a unei organizații, se poate influența impactul acestor forțe în avantajul organizației. Întrebări cheie care pot îndruma analiza strategic:

Pentru o mai bună și amplă caracterizare a comunei Dăneasa vom elabora în următoarele pagini atât analize SWOT pe fiecare dintre axele principale de interes : economie, industrie, agricultură, infrastructură, mediu, dezvoltare socială, educație, cultură, sport, care să includă unele dintre cele mai influente elemente din îmbinarea tuturor celorlalte analize SWOT.

S-au identificat trei principii prioritare, cu subcategoriile aferente, ce ar trebui să stea la baza analizei Comunei Hârsești :

1. Viața economică a comunei trebuie revigorată și susținută pe toate domeniile sale: agricultură, zootehnie, comerț, servicii, industrie și nu în ultimul rând printr-un progres pe piața muncii. Prima măsură care poate fi luată de autoritățile locale este introducerea unor programe de formare profesională. O a doua măsură este crearea de noi locuri de muncă;

2. Infrastructura trebuie îmbunătățită permanent, de aceea o prioritizare a investițiilor este necesară pentru a asigura raportul valoare investiție/efect economic-financiar produs;

3. Creșterea atractivității din punct de vedere cultural, turistic, social este necesară atât pentru asigurarea unui confort social al propriilor locuitori, dar și pentru dezvoltarea ulterioară a comunei.

Analiza SWOT se realizează din două perspective :

a) O perspectivă strategică care urmărește viziunea cu privire la orientările viitoare, motivația (acceptarea, atitudinea politică, valorile sociale și culturale) și obiectivele (siguranța locurilor de munca, îmbunătățirea condițiilor locale)

b) O perspectivă calitativă care descrie punctele forte, slăbiciunile, oportunitățile și amenințările.

Pentru a avea certitudinea că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a comunei în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține dezvoltarea regională se impune elaborarea strategiei de dezvoltare pentru perioada următoare, respectiv 2021-2027.

Dorim ca în urma analizei să avem rezultatele scontate în baza cărora să putem stabili liniile directe ale unei dezvoltări durabile. Pornim de la întrebările „Unde suntem?” și „Unde vrem să ajungem?” pentru că punându-ne întrebarea „Cum putem să ajungem?” să stabilim pașii de urmat, rezultatul concretizându-se în finalizarea proiectelor propuse și ridicarea nivelului de confort și de trai a populației din zonă.

1. AGRICULTURĂ SI DEZVOLTARE RURALĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Suprafața teritorial administrativă a comunei este de 5.509 ha - Dezvoltarea activității zootehnice în comună prin existența condițiilor și tradiției pentru creșterea animalelor în gospodării - Predomină grâu, porumb boabe, floarea-soarelui, rapiță, orz, orzoaică, pepeni, legume, plante furajere. - Pesticidele și îngrășămintele se folosesc în cantități mici. - Efectivul de animale bovine, ovine, caprine, porcine, păsări, cabaline și familii de albine este relativ dezvoltat	- Utilarea tehnică este precară în sectoarele din agricultură - Sistemul de colectare, prelucrare și valorificare superioară a produselor specifice se face în cantități mici - Sistemul de irigații lipsește în zonă - Fondurile financiare insuficiente pentru modernizarea și popularea infrastructurii zootehnice - Serviciile de consultanță se confruntă cu numărul scăzut de specialiști - Proprietari de teren agricol cu parcele mici, de câteva ha, sunt în număr relativ mare - Centre de însămânțare artificială sunt inexistente în comună - Temerile producătorilor în ceea ce privește piața de desfacere a produselor agro-alimentare din gospodărie - Utilaje agricole insuficiente pentru efectuarea la timp a lucrărilor agricole - Îmbătrânirea forței de muncă în agricultură - Lipsa resurselor materiale care să faciliteze angajarea specialiștilor în agricultură în domeniul rural în stadiul actual (slaba eficiență economică a exploatărilor agricole nu permite angajarea în totalitate a specialiștilor existenți)

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Existența cadrului legislativ pentru întemeierea și dezvoltarea exploatărilor agricole • Obținerea produselor ecologice, ce pot fi exportate în condiții deosebit de avantajoase • Facilități legislative privind arendarea suprafețelor agricole • Posibilitatea înființării unor ferme zootehnice • Existența unor asociații profesionale și a unor organisme de sprijin a producătorilor Accesarea fondurilor europene pentru finanțarea agriculturii	• Numărul de concurenți în creștere pentru produsele agroalimentare de pe piața Uniunii Europene • Absența unui cadru legal pentru protejarea producției agricole interne • Slaba informare a producătorilor agricoli cu privire la normele europene • Eroziunea și degradarea calității solurilor ce pot conduce la scăderea randamentului în agricultură • Frecvența ridicată a perioadelor secetoase în agricultură, cât și riscul sporit de inundații • Capacitățile reduse de prelucrare a producției vegetale ce pot determina pierderi în perioadele de vârf de producție • Cunoștințe sumare legate de elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune și FEADR

2. INFRASTRUCTURĂ SI MEDIU	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Traversarea prin comună a DJ679, DC141 și DC 142 • Rețele de comunicații (voze și date-internet) asigurate pe teritoriul comunei prin toate companiile de profil • Existența iluminatului public stradal în proporție de 100% • Localități aparținătoare : Hârsești (reședință administrativă), Ciobani și Martalogi • Orașe importante în apropiere : Pitești la 40 km, Costești 20 km • Existența a două farmacii și a unei dispensar uman în comună • Infrastructura de apă potabilă este prezentă în toate satele, iar canalizarea în satele Hârsești și Ciobani • Prezența în comună a stației CF Hârsești	• Nu există rețea de alimentare cu gaze în comună • Drumuri pietruite • Sistemului de canalizare și a stației de epurare a apelor reziduale nu acoperă toate satele • Infrastructura de transport slab dezvoltată • Colectarea neselectată a deșeurilor, în vederea reciclării, refolosirii, recuperării sau valorificării lor • Educația ecologică superficială • Interesul scăzut al agenților economici în protecția mediului înconjurător
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Modernizarea drumurilor comunale	• Nealocarea din bugetul județean a sumelor necesare cofinanțării proiectelor propuse

- Modernizarea și extinderea de alei pietonale
- Modernizarea sistemului rutier
- Realizarea rețelei de distribuție de gaz metan
- Extinderea rețelei de alimentare cu apă
- Extinderea rețelei de canalizare
- Modernizarea și dotarea corespunzătoare a dispensarului uman
- Mărirea suportului financiar acordat de Uniunea Europeană prin Fonduri Structurale pentru finanțarea proiectelor de infrastructură și mediu
- Lucrări de reabilitare a rețelei de iluminat public în comună
- Dotări pentru intervenții în caz de situații de urgență (autospecială PSI, buldo-excavator, volă, tractor cu remorcă, etc)
- Construirea unui complex social cu cămin azil, pentru pentru dezvoltarea infrastructurii
- Cunoștințe sumare legate de elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din fonduri europene
- Indiferența față de protecția mediului
- Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și implementarea proiectelor finanțate din Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune, FEADR, pentru proiecte de infrastructură și mediu
- Normele europene de mediu în rândul IMM-urilor nu prea se cunosc
- Schimbările climatice reprezintă o amenințare pentru cadrul natural : temperaturile cresc, tiparele precipitațiilor se schimbă, fapt ce contribuie la distrugerea infrastructurii
- Criza economică și financiară la nivel național și internațional

bătrânii comunei și dotarea acestuia cu mobilier • Reabilitare și realizare poduri și podețe	
---	--

3. ECONOMIC	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Materii prime existente pentru industria alimentară: grâu, porumb și floarea soarelui, orzoaică și rapiță • Obținerea produselor ecologice prin existența potențialului • Productivitate bună a terenurilor agricole • Preocuparea pentru introducerea tehnologiilor noi și pentru activitatea de cercetare-dezvoltare • Pe raza comunei funcționează un societăți comerciale, asociații familiale și persoane fizice autorizate • Deschiderea autorităților locale pentru dezvoltarea comunității de afaceri	• Resurse financiare la nivel local insuficiente pentru susținerea / promovarea unor investiții • Folosirea unor tehnologii vechi, cu productivitate și eficiență economică scăzută • Infrastructura deficitară de asistență pentru afaceri • Absența implementării sistemului de calitate în cadrul proceselor de producție și a produselor • Informarea succintă cu privire la normele europene
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Punerea la dispoziție de terenuri și spații din comună care pot fi folosite pentru dezvoltări antreprenoriale • Programe guvernamentale pentru încurajarea inițiativelor locale, în special în domeniul	• Legislația în continuă schimbare • Oferte de creditare greu accesibile (garanții mari) pentru IMM-uri • Datorită infrastructurii sociale neadecvate, raportate la

dezvoltării zootehniei și a infrastructurii aferente • Sprijinirea crescătorilor de animale, prin asocierea de profil, înființată la nivelul comunei, pentru executarea lucrărilor de ameliorare și îmbunătățirii pășunii comunale, precum și pentru accesarea subvențiilor ce se vor acorda în continuare • Cartografierea parcelelor de terenuri agricole, identificarea acestora în teren în vederea completării titlurilor de proprietate emise până în prezent, fără evidențierea parcelelor • Asistența financiară din partea Uniunii Europene pentru IMM-uri, prin Fonduri Structurale, Fonduri de Coeziune	potențialul comunei, investitorii au un interes scăzut pentru începerea afacerilor în comună • Rata ridicată a dobânzii la credite • Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă • Receptivitate și flexibilitate scăzută a populației locale la cerințele noi ale pieței care determină în timp decalaje economice mari • Numărul în scădere a populației active • Creșterea ratei inflației și ratei șomajului conduce la scăderea puterii de cumpărare a produselor și serviciilor în rândul populației
4. TURISM	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Existența a 3 biserici creștine, care dețin obiective culturale religioase cu potențial turistic • Capacitate de dezvoltare a agroturismului • Resurse pentru turismul de agrement, de vânătoare și pescuit	• Resurse financiare insuficiente pentru investițiile autohtone • Preocuparea populației și a autorităților locale pentru conservarea mediului nu este la nivel ridicat

• Folclor și tradiții, gastronomie bazată pe produse naturale locale • Turism cultural bazat pe tradiții, obiceiuri	• Promovarea insuficientă a comunei pentru creșterea numărului de turiști pe teritoriul acesteia
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Încurajarea unor noi forme de turism (religios, rural, ecologic) • Construcția unui complex turistic și de agrement în comună • Se poate valorifica potențialul agroturistic dat de o natură nepoluată • Accesarea programelor de finanțare ale Uniunii Europene pentru dezvoltarea turismului	• Reacția redusă a mediului local la schimbările și provocările zilelor noastre, conducând la scăderea competitivității teritoriului comunei, în favoarea altor teritorii, considerate mai interesante de către turiști și investitorii în turism • Tranzitul turistic către alte regiuni
5. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
• Tipul unităților de învățământ prezente în localitate : -Școala Gimnazială Hârsești (preșcolar, primar, gimnazial) -Gradiniță Hârsești (preșcolar)	• Dezinteresul elevilor și al părinților pentru rezultate mai bune la învățătură • Populația școlarizată în învățământul primar și

oala

-Existența unui corp didactic care își asumă perfecționarea în specialitate și metodică a elevilor Pe teritoriul comunei Hârsești funcționează Căminul Cultural Hârsești și Bibloteca Comunală	învățământul gimnazial în scădere datorită micșorării populației - Lipsa de cursuri de formare profesională subvenționate din fonduri europene - Extinderea curentului de promovare excesivă a informației prin media și internet în detrimentul celei obținute prin citirea cărților
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Modernizarea școlilor și a grădinițelor - Dotarea cu mobilier a unităților de învățământ - Modernizarea căminelor culturale - Amenajarea de spații de joacă pentru copiii comunei - Politici de stimulare a ocupării posturilor vacante pentru cadrele didactice și a menținerii cadrelor calificate - Posibilitatea participării elevilor și/sau a cadrelor didactice în schimburi de experiență internaționale	- Reducerea populației școlare datorată declinului natalității - Restrângerea activității unităților de învățământ din comună, cu impact asupra scăderii gradului de instruire școlară
6. RESURSE UMANE-PIATA MUNCII	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Populația comunei în număr de 2.480	Capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor zonei

• Autoritățile publice locale dotate cu rețea de calculatoare, internet și servicii gestionate cu sistem IT • Rata infracționalității extrem de redusă • Ospitalitatea recunoscută a locuitorilor • Colaborare eficientă cu structurile județene pentru problemele sociale	• Adaptarea mai lentă a populației rurale mature și vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special • Migrarea persoanelor tinere spre mediul urban și străinătate, mai cu seamă a celor cu pregătire profesională înaltă • Îmbătrânirea populației • Lipsa unor acțiuni, pe plan local, de recalificare pentru populație • Slaba preocupare a adulților pentru formarea în meserii noi
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
• Sprijinirea financiară a școlarilor care doresc obținerea unei burse de studiu • Grad relativ redus de inadaptare socială a locuitorilor comunei • Posibilitatea accesării unor programe de finanțare guvernamentale pentru reconversie profesională și crearea de noi locuri de muncă pentru șomeri • Grad redus de ocupare profesională, deci potențial important al forței de muncă locale, la salarii competitive la	• Ieșirea persoanelor calificate din viața activă, ceea ce duce la micșorarea numărului acestora • Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă • Majorarea numărului șomerilor în rândul tinerilor absolvenți • Estomparea tradițiilor locale, o dată cu trecerea timpului • Lipsa cunoștințelor specifice pentru dezvoltarea afacerilor și crearea de noi locuri de muncă • Crize generate de epidemii sau pandemii

nivel regional (față de polii de creștere) • Implicarea autorităților locale în problemele comunității	
---	--

POLITICA DE COEZIUNE, elemente de noutate pentru perioada 2021 - 2027

Plecând de la propunerea Comisiei din 2 mai 2018 privind următorul cadru financiar multianual pentru perioada 2021-2027, anexa D a Raportului de țară din 2019 privind România, inclusiv un bilanț aprofundat referitor la prevenirea și corectarea dezechilibrelor economice, prezintă punctele de vedere preliminare ale serviciilor Comisiei cu privire la domeniile de investiții prioritare și la condițiile - cadru pentru aplicarea eficace a politicii de coeziune în perioada 2021-2027.

Aceste domenii de investiții prioritare au fost stabilite în contextul mai amplu al blocajelor în materie de investiții, al nevoilor de investiții și al disparităților regionale analizate în raport. Această anexă constituie baza unui dialog între România și serviciile Comisiei în vederea programării fondurilor politicii de coeziune (Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune și Fondul social european Plus).

Implementarea POR, în viitoarea perioadă de programare, se va face descentralizat, prin 8 programe regionale, gestionate la nivelul agențiilor de dezvoltare regională.

Coordonarea unitară a managementului acestui proces va fi asigurată de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației.

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației nu va mai avea autoritatea de management pentru POR, din anul 2021. În schimb, ar urma să fie 8 autorități de management la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare. Practic, actualele Agenții de Dezvoltare Regională (ADR), care în prezent au doar rol de organism intermediar, cu numai câteva atribuții delegate de Ministerul Lucrărilor Publice, ar urma să devină autorități de management ele însele.

Aceste 8 noi autorități de management ale viitoarelor Programe Operaționale Regionale mai mici vor întocmi ghidurile solicitantului pentru diversele linii de finanțare pe care le vor deschide și vor decide prioritățile de investiții care vor fi bugetate.

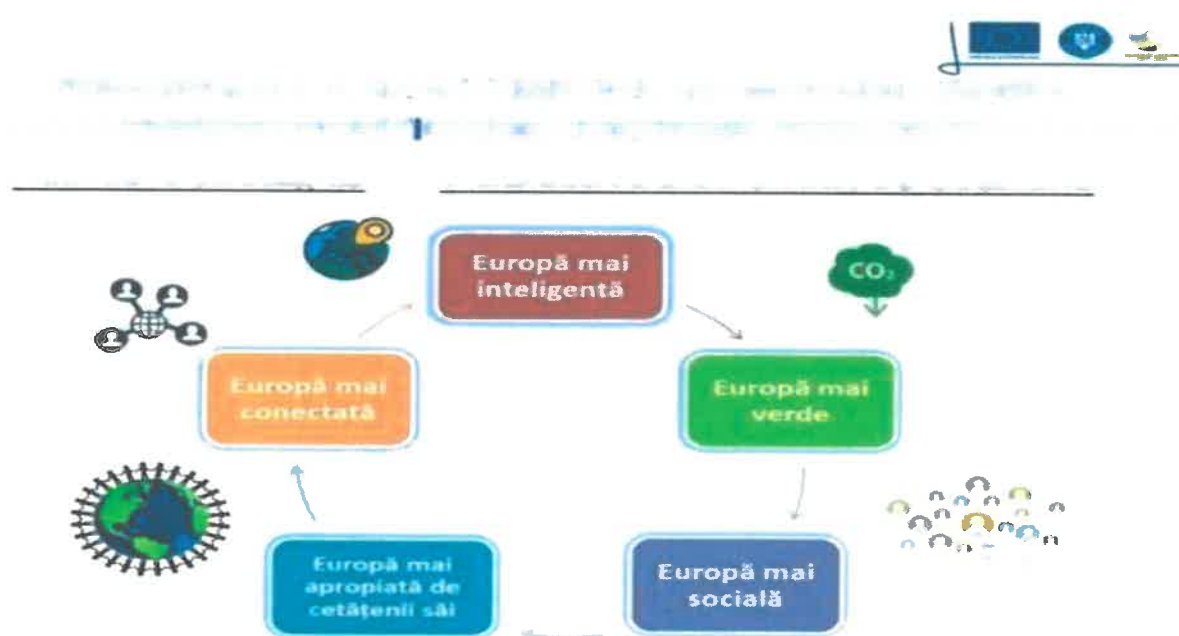
Obiectivele Politicii de Coeziune pentru perioada 2021 - 2027:

1. **Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
2. **Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
3. **Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale
4. **Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate

Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în EU.

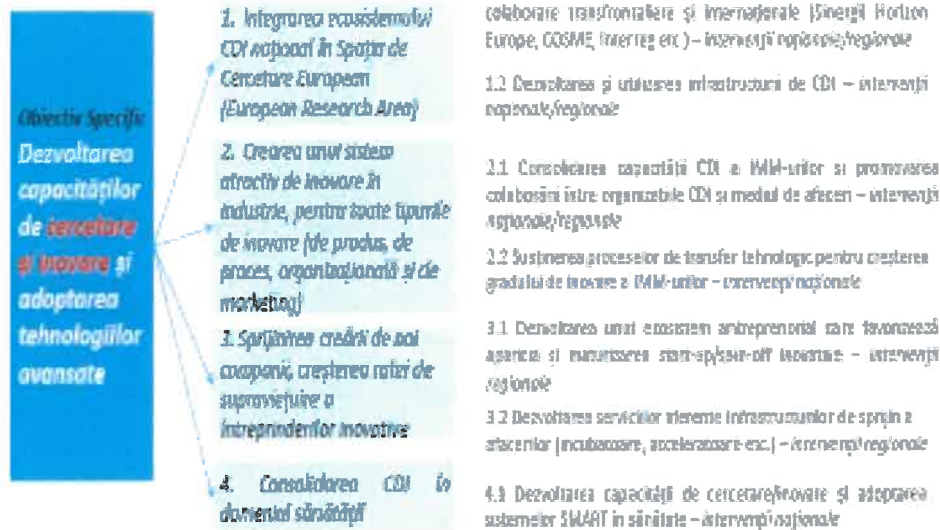
PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE NOULUI CADRU PENTRU POLIT CA DE COEZIUNE 2021-2027

Abordare strategică - 5 Obiective ale Politicii de Coeziune

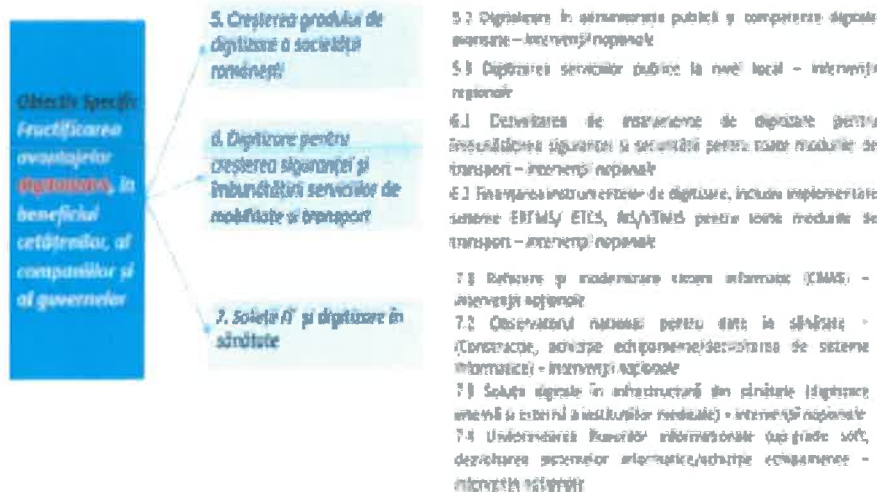

OP 1 O Europă mai inteligentă

OP 1. CERCETARE ȘI INOVARE

OP 1. DIGITALIZARE

OP 2 O Europă mai verde

OP 2 - Energie

Obiectiv specific:
Promovarea eficienței energetice și
reducerea emisiilor de gaze cu
efect de seră

Renovarea clădirilor publice și rezidențiale în vederea îmbunătățirii
eficienței energetice

Măsuri de sprijin pentru industriile energointensive pentru a-și
îmbunătăți performanța energetică

Îmbunătățirea performanței energetice în industriile energointensive

Măsuri de sprijin pentru ESCOs

Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii
centralizate, alături de promovarea energiei din surse
regenerabile pentru încălzirea și răcirea centralizată

Consolidarea capacității AM a dezvoltatorilor de proiecte și a
autorităților

OP 2 - Energie

Obiectiv specific:
Promovarea energiei din
surse regenerabile

Creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie și clădirilor

Măsuri de creștere a adecvării rețelei naționale de energie electrică pentru a
crește capacitatea de integrare a energiei provenite din surse regenerabile, de
natură variabilă

Echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice

Implementarea de soluții digitale pentru izolarea defecților și restimularea ca energie

Obiectiv specific:
Dezvoltarea de sisteme
inteligente de energie, rețele
și stocare în afara TEN-E

Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare
stații în SCADA(Trebuie decis mutarea în OP1)

Creșterea capacității disponibile pentru comerțul transfrontalier

OP 2. Schimbări climatice, riscuri, apă

Obiectiv Specific

Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței la urma dezastrurilor

Managementul inundațiilor

Reducerea impactului manifestărilor nocive și furtunilor asupra populației, proprietății și mediului.

Măsură pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adoptarea măsuri la nivelurile operaționale.

Măsură de limitare a efectelor negative ale crizelor regionale.

Continuarea acțiunilor integrate de diminuare a riscurilor de apă și apă uzată, inclusiv prin consolidarea suplimentară și extinderea a operațiilor regionale.

Finanțarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare.

Continuarea investițiilor în managementul riscurilor rezultă în cadrul procesului de cuprindere a sectorului activităților și a apelor pericole.

Obiectiv Specific

Promovarea gestionării sustenabile a apei

OP2. Economia circulară

Obiectiv specific

Promovarea tranziției către o economie circulară

Extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor la nivel de județ, inclusiv îmbunătățirea sistemelor integrate existente de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reziliența și reciclarea, pentru a preveni generarea deșeurilor și dăunarea de la depozitele de deșeurii, în conformitate cu nevoile identificate în PNRO și PGD-ur.

Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeurii.

Investiții în consolidarea capacității părților interesate, fie publice sau private, pentru a facilita tranziția la economia circulară și care să promoveze acțiuni/măsurii privind economia circulară, inclusiv conștientizarea publicului, prevenirea deșeurilor, colectare separată și reciclarea.

OP 2. Biodiversitate

Obiectiv specific:
Îmbunătățirea protecției
naturii și a biodiversității, a
infrastructurii verzi în special
în mediul urban și reducerea
poluării

*Investiții în rețeaua Natura 2000 – Elaborarea, revizuirea și implementarea
planurilor de management, măsuri de menținere și de reforcare a siturilor Natura
2000 pentru specii și habitate, precum și a ecosistemelor degradate și a serviciilor
furnizate situate în afara ariilor naturale protejate. Acțiuni de consolidare a
nivelului de cunoaștere a biodiversității și ecosistemelor și reluarea de studii
științifice*

Măsuri pentru implementarea infrastructurii verzi

*Consolidarea capacității administrative a autorităților și entităților cu rol în
managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate*

OP 2. Aer

Obiectiv specific:
Îmbunătățirea protecției
naturii și a biodiversității, a
infrastructurii verzi în special
în mediul urban și reducerea
poluării

*Dotarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului cu echipamente noi astfel
încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și
de raportare a RO la CE și achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în
serviciul ambiental cu respectarea prevederilor Directivei 2004/35/CE.*

Implementarea măsurilor care vizează creșterea calității aerului:

- *măsuri legate de îmbunătățirea sau înlocuirea instalațiilor individuale (casnice) de încălzire a locuințelor/gospodăriilor din mediul urban cu instalații mai performante;*
- *finanțarea sistemelor de încălzire pentru scopuri de stocare a schimbărilor climatice, atât la nivelul agenților economici cât și la nivelul sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică la nivelul autorităților publice și/sau unor entități publice (spitale, unități de învățământ etc.) sau a instalațiilor individuale de încălzire a locuințelor/gospodăriilor, utilizând gaz natural*

OP 2: Mobilitate urbana

Obiectiv specific

Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Demnitatea rețelelor regionale și locale de transport pe cale ferată și cu metroul și de acces la TEN-T centrală și globală de transport, inclusiv soluții combinate.

Reducerea emisiilor de carbon în municipiile resedință de județ și în municipii și zone lor funcționale prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbane durabile

OP 2. Situri contaminate

Obiectiv specific

Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Măsură de remediere a siturilor contaminate, inclusiv reforestarea ecosistemelor

Regenerarea spațiilor urbane degradate și abandonate, reconversia funcțională a terenurilor urbane degradate/ neutilizate/ abandonate și reînchiderea acestora în circuitul social/ economic sau ca rezervă de teren pentru viitoare investiții la nivelul orașelor, în vederea creării condițiilor necesare pentru o dezvoltare durabilă urbană.

OP 3 O Europă mai conectată

OP 3. CONECTIVITATE

Obiectivul specific:
Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabile, aplicând în toate schimbările climatice, siguranță, siguranță și intermodalitate

Dezvoltarea rețelei TEN-T centrale și globale de transport rutier

Dezvoltarea rețelei TEN-T centrale și globale de transport pe calea ferată

Îmbunătățirea serviciilor de transport pe calea ferată pe scurt și lung parcurs, prin creșterea capacității de transport și reducerea timpului de rețea

Îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modalitățile de transport și posarea în aplicare a tehnologiilor avansate privind siguranța rutieră, pentru reducerea numărului de accidente cu victime umane și animale

Investiții în infrastructură și superstructură portuare stricate pe rețeauă TEN-T centrală și globală, inclusiv acces în porturi, investiții multimodale în porturi și pentru îmbunătățirea conectivității transporabile

Investiții în dezvoltarea de terminale intermodale inclusiv acces și echipamente

Investiții în modernizarea punctelor de trecere transfrontaliere pe rețeaua TEN-T centrală și globală și creșterea de cel puțin 10% de capacitate de transport aerian pe calea ferată, inclusiv reducerea timpului de rețea și creșterea de cel puțin 10% de capacitate de transport aerian pe calea ferată

Asistență tehnică acordată principilor tehnice din domeniul transportului, cu precădere Companiei Naționale de Căi Ferate și Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Feroviare, în vederea de transport și Ministerul Transporturilor

OP 3. CONECTIVITATE

Obiectivul specific:
Dezvoltarea unei securități regionale, regionale și locale durabile contribuind la toate schimbările climatice, siguranță și intermodalitate, inclusiv în infrastructura de transport TEN-T și a rețelei transfrontaliere

Dezvoltarea rețelei rutiere naționale de acces la TEN-T centrale și globale de transport

Dezvoltarea rețelei feroviare de acces la TEN-T centrale și globale de transport

OP 3. BROADBAND

Obiectivul specific:
Îmbunătățirea conectivității digitale

Dezvoltarea infrastructurii de bandă largă broadband - investiții în infrastructură de bandă largă de mare capacitate, conform rezultatelor "Planului național sau regional privind banda largă" (conținut favorizant)

OP 4 O Europă mai socială

OP 4: OCUPARE

OS (i) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă; în special pentru tineri, oameni de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale

(i) 1. Dezvoltarea mecanismului de integrare multidisciplinar a politicilor din ocupare, educație, asistență socială și sănătate prin armonizarea cadrului legal între serviciile oferite forței de muncă de cele patru sectoare

(i) 2. Noi abordări de furnizare de servicii integrate de ocupare, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate pe piața muncii (persoane inactive, cu dizabilități, oameni de lungă durată, persoane reîntorse în țară, migranți etc.), prin pachete de servicii personalizate și adaptate nevoilor

(i) 3. Valorificarea potențialului economic al tinerilor (inclusiv NGEti)

(i) 4. Acoperirea forței de muncă necesare în zonele care înregistrează deficiențe

(i) 5. Promovarea spiritului antreprenorial, sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale

(i) 6. Facilitarea accesului la ocupare a persoanelor dezavantajate

OP 4. OCUPARE

OS (ii) Modernizarea mecanismelor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistență personalizată și în timp real urmând asigurarea medierii/plăcuței (matching) transfer și a necesităților forței de muncă

(ii) 1. Dezvoltarea unui mecanism coerent și sustenabil de agregare și integrare a informațiilor furnizate de diversele instrumente folosite în anticipare și de utilizare a rezultatelor pentru întâmpinarea nevoilor de competențe pe piața muncii

OS (iii) Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată.....

(iii) 1. Crearea de oportunități pentru integrarea femeilor pe piața muncii

OS (iv) Ea. Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a întreprinderilor active și în condiții de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății

(iv) 1. Crearea unui mediu de muncă sănătos, sigur, accesibil și prietenos pentru angajați, în special pentru cei cu nevoi speciale (din grupul țintă)

OP 4: EDUCAȚIE

OS (iv) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a spori dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale

(iv) 0. Adaptarea programelor de pregătire din educație și formare la cerințele pieței, în competențe cheie și digitale

(iv) 1. Creșterea calității, eficacității și relevanței ofertei și serviciilor de educație (la toate nivelurile)

(iv) 2. Corelarea dintre nevoile elevilor și studenților, serviciile de consiliere, sprijin, acompaniere

(iv) 3. Îmbunătățirea formării cadrelor didactice pentru creșterea calității și eficacității procesului educativ

OP 4: EDUCAȚIE

OS (iv) Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvenților acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățămîntul terțiar

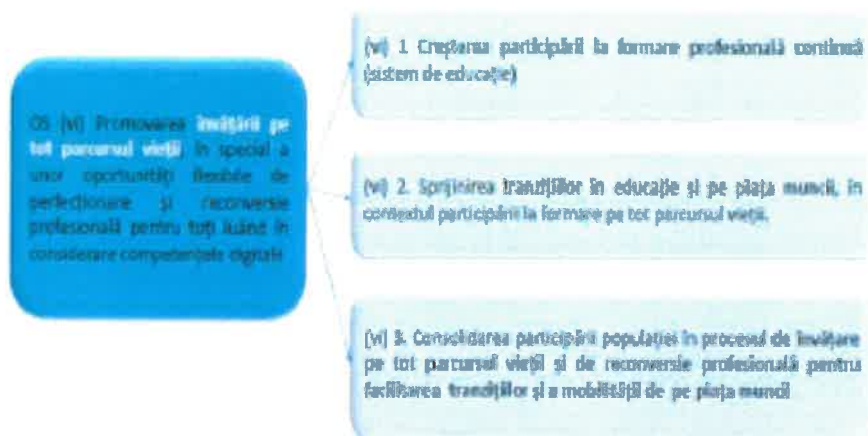
(iv) 1. Creșterea accesului la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii.

(iv) 2. Formarea (inițială și continuă) cadrelor didactice pentru o educație incluzivă

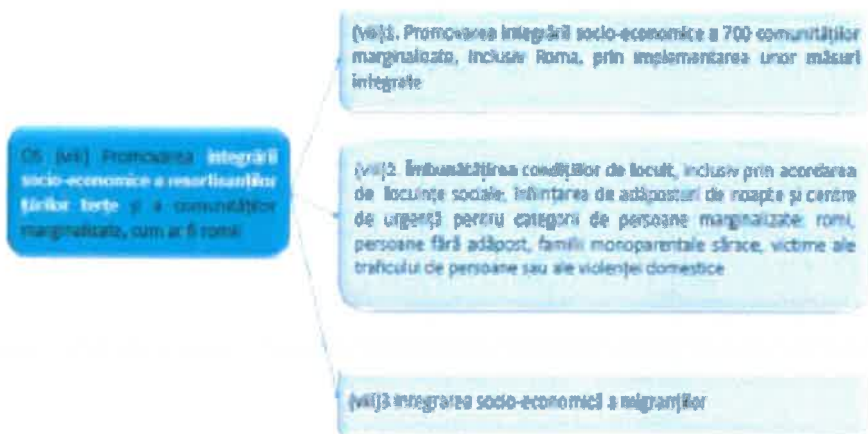
(iv) 3. Proiectarea și furnizarea unui serviciu suport pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii

(iv) 4. Creșterea accesului la educație (la toate nivelurile) și formare de calitate pentru persoanele cu dizabilități

OP 4. EDUCAȚIE

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

Obiectiv: Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, eficienței și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

(u)1. Măsurii pentru asigurarea asistenței juridice pentru persoanele bolnave mintal ca sau fără tutore legal

(u) 2. Creșterea intervențiilor integrate pentru incluziunea socială a persoanelor fără adăpost

(u)3. Pregătirea specialiștilor din domeniul asistenței sociale

(u)4. Dezvoltarea serviciilor integrate destinate copiilor și adolescenților cu tulburări din spectrul autist

OP 4. SANATATE

Obiectiv: Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, eficienței și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată

(u) 1. Continuarea investițiilor în spitalele regionale/ județene și spitale prioritare naționale (faza scurtă M5 în baza unor criterii de prioritaritate-Reabilitare)/ Construcția spitalelor județene și spitale prioritare naționale și dotarea cu echipamente de specialitate, pregătire și perfecționare resursa umană

(u) 2. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează prevenirea și controlul bolilor transmisibile

(u) 3. Sprijinirea programelor dedicate de sănătate, de exemplu, programe pentru reană și copii, programe în domeniul transplantului de organe, testare și curare, sănătate mintală, boli rare, prevenirea problemelor dentare

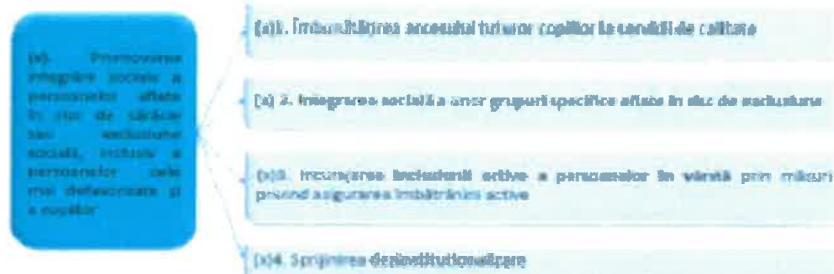
(u) 4. Creșterea accesului la servicii medicale primare la nivelul comunității/ Asistență medicală de bază în comunitățile sărace/marginalizate/dezavantajate

(u) 5. Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului de pregătire pentru personalul cu atribuții în domeniul asistenței medicale de urgență . Acordarea de prim ajutor calificat și asistență medicală de urgență

(u) 6. Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu, îngrijire pe termen lung și servicii și infrastructuri comunitare, în special pentru persoanele în vârstă și pentru persoanele cu handicap; sprijinirea măsurilor naționale eficiente de îmbătrânire activă

(u) 7. Creșterea accesului la servicii medicale de calitate prin sprijinirea unor măsuri care vizează îmbunătățirea capacităților de diagnostic și supraveghere a bolilor transmisibile, raportarea acestora și îmbunătățirea măsurilor de prevenire și control

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

OP 4. INCLUZIUNE SOCIALA

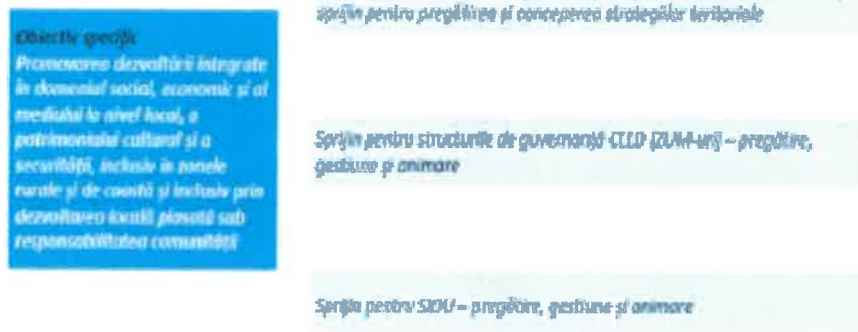

OP 5 O Europă mai aproape de cetățenii săi

OP 5. Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană

OP 5 - Dezvoltare teritorială integrată

POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ

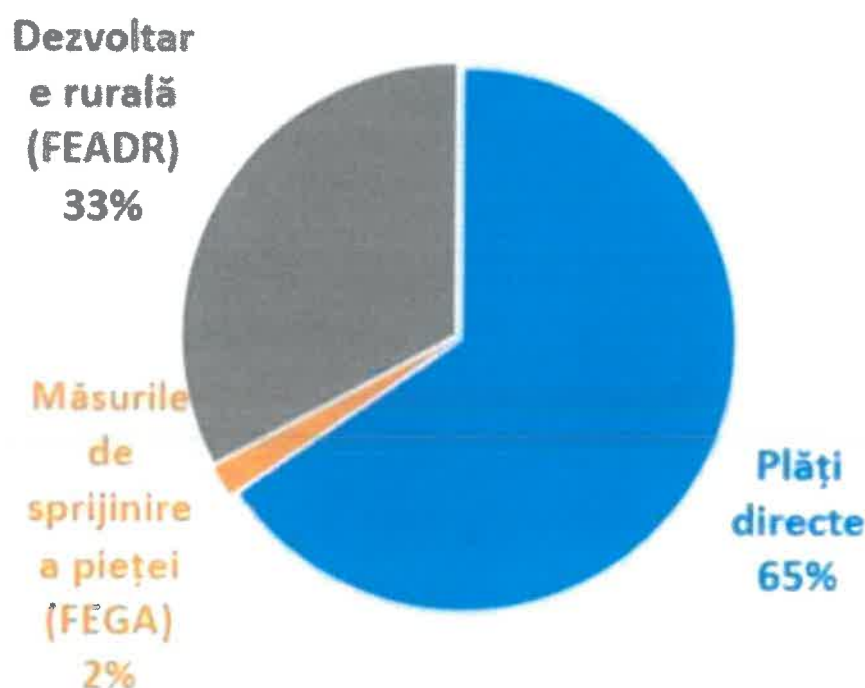
În noul exercițiu financiar din perioada 2021-2027, Planul Național de Dezvoltare Rurală ar urma să fie abandonat din punct de vedere conceptual, ca urmare a apariției unui nou concept al Politicii Agricole Comune (PAC), și anume Planul Strategic Național.

Planul Strategic Național pentru perioada 2021 - 2027 cuprinde nouă obiective clare cu accent pe măsuri care să combată schimbările climatice, să protejeze mediul și biodiversitate, să creeze zone rurale mai dinamice.

Cele nouă obiective ale viitoarei Politicii Agricole Comune pentru perioada 2021 - 2027 vizează :

- ✓ Combaterea schimbărilor climatice
- ✓ Reechilibrarea lanțului alimentar
- ✓ Managementul durabil al resurselor
- ✓ Conservarea peisajelor și a biodiversității
- ✓ Sprijinirea reînnoirii generaționale
- ✓ Dezvoltarea zonelor rurale
- ✓ Siguranța alimentară și bunăstarea animalelor
- ✓ Venituri echitabile pentru fermieri
- ✓ Creșterea competitivității

Bugetul Politicii Agricole Comune:

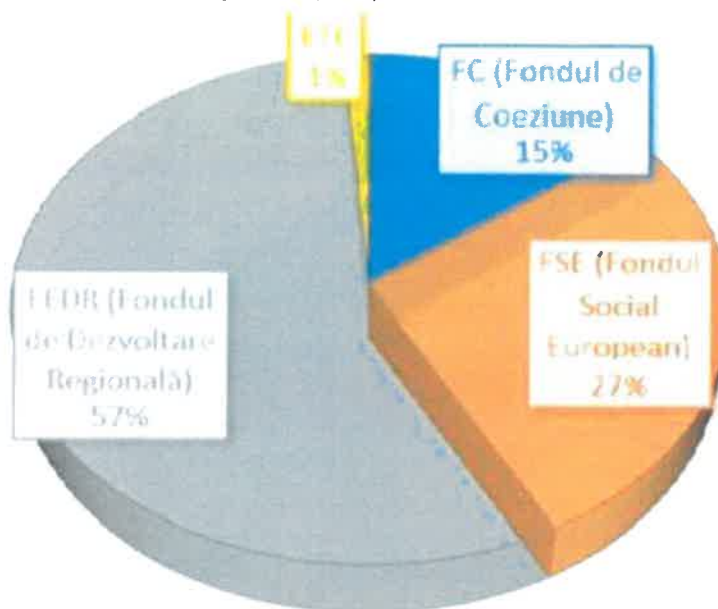

Pentru exercițiul financiar 2021 - 2027, pentru România este propusă suma de 20,5 miliarde Euro din care 13,3 miliarde este destinată plăților directe, respectiv 65% din buget, 363 mil. Euro alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA) reprezentând 2% din buget, iar 6,7 miliarde de Euro vor fi alocate pentru dezvoltarea rurală (FEADR), adică 33% din bugetul alocat. În cele 33 de procente alocate Fondului European de Dezvoltare Rurală - FEADR sunt cuprinse atât investiții ale mediului privat cât și investițiile Unităților administrativ teritoriale locale, respectiv investiții publice. De menționat este și faptul că din bugetul alocat FEADR, doar 5% va fi destinat măsurilor LEADER!

Atenția sporită către obiectivul 2 "Combaterea schimbărilor de mediu și climă" este confirmată încă o dată de alocarea financiară propusă, respectiv, din bugetul aprobat pentru FEADR, 35% este adresat intervențiilor lor adresate obiectivelor specifice de mediu și climă.

Propunerea financiară a Cadrului Financiar Multianual de alocare pentru România, pentru perioada 2021 - 2027 este de 30,60 miliarde euro, în creștere cu 8% față de perioada 2014 - 2020, conform propunerii Comisiei Europene, distribuită la nivel de fond astfel :

- 57% către Fondul de Dezvoltare Regională (FEDR)
- 27% către Fondul Social European
- 15% către Fondul de Coeziune
- 1% către Cooperarea teritorială europeană (ETC)

În cadrul politicii de coeziune Ministerul Fondurilor Europene propune pentru perioada 2021- 2027, nouă tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional Transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)
4. Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS)
5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)
6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)
7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)
8. Programele Operaționale Regionale - implementate la nivel de regiune (8 POR)
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

În ceea ce privește responsabilitatea gestionării acestor programe, Agențiile pentru Dezvoltare Regională vor fi Autorități de Management pentru cele opt Programe Operaționale Regionale, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor va fi Autoritate de Management pentru Programul Operațional Transport, iar Ministerul Fondurilor Europene va fi Autoritate de Management pentru celelalte șapte Programe Operaționale menționate mai sus. Pentru cele 9 programe din cadrul politicii de coeziune, în perioada 2021 - 2027 vor fi finanțate următoarele axe prioritare:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD):

Axa Prioritară 1. Tranzitie energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare
 Axa Prioritară 2 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară

Axa Prioritară 3 - Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului

și decontaminare a siturilor poluate

Axa Prioritară 4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

2. Programul Operațional Transport (POT)

Axa Prioritară 1. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier

Axa Prioritară 2. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială

Axa prioritară 3. Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată

Axa prioritară 4. Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Axa prioritară 5. Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov

Axa prioritară 6. Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Axa prioritară 7: dezvoltarea unui sistem de transport multimodal

Axa prioritară 8: creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor

Axa prioritară 9: creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport

Axa prioritară 10: asistență tehnică

3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)

Axa Prioritară 1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare

Axa Prioritară 2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI

Axa prioritară 3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare

Axa prioritară 4. Dezvoltarea infrastructurii Broadband

Axa prioritară 5. Instrumente financiare

Axa prioritară 6. Creșterea capacității administrative

4. Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS)

Axa Prioritară 1. Continuarea investițiilor în spitale regionale

Axa Prioritară 2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu

Axa prioritară 3. Servicii de recuperare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității

Axa prioritară 4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii

A. Investiții prioritare în infrastructură

B. Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice

C. Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei

Axa prioritară 5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

Axa prioritară 6. Informatizarea sistemului medical

Axa prioritară 7. Măsurile FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea metodelor moderne de investigare, intervenție, tratament

5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)

Axa Prioritară 1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Axa Prioritară 2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării

grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Axa prioritară 3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională

Axa prioritară 4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Axa prioritară 5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Axa prioritară 6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți Axa

prioritară 7. Antreprenoriat și economie socială

Axa prioritară 8. Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii

Axa prioritară 9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)

6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)

Axa Prioritară 1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală)

Axa Prioritară 2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Axa prioritară 3. Comunități marginalizate

Axa prioritară 4. Reducerea disparităților între copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii

Axa prioritară 5. Servicii pentru persoane vârstnice

Axa prioritară 6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Axa prioritară 7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile

Axa prioritară 8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)

8. Programele Operaționale Regionale - implementate la nivel de regiune (8 POR)

Axa Prioritară 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Axa Prioritară 2. O regiune cu orașe Smart

Axa prioritară 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Axa prioritară 4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate

Axa prioritară 5. O regiune accesibilă

Axa prioritară 6. O regiune educată

Axa prioritară 7. O regiune atractivă

Axa prioritară 8. Asistență tehnică

9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

Surse de finanțare din bugetele naționale

> PROGRAMELE FINANȚATE PRIN COMPANIA NAȚIONALĂ DE INVESTIȚII S.A.

Compania Națională de Investiții S.A. funcționează în baza Ordonanței nr 25/2001 privind înființarea Companiei Naționale de Investiții CNI S.A. cu modificările și completările ulterioare.

Finanțator: Guvernul României

Program de finanțare: Programul național de construcții de interes public sau social

Obiectivul programului: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar Solicitanți eligibili:

Autoritățile administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale, alte instituții publice și instituții de interes public și persoane juridice recunoscute ca fiind de utilitate publică în condițiile legii, alte entități ce funcționează în baza unor legi speciale, inclusiv persoane fizice și juridice în cazul Subprogramului "Lucrări în primă urgență"

Activități eligibile: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar:

1. Subprogramul "Săli de sport"
2. Subprogramul "Bazine de înot"
3. Subprogramul "Complexuri sportive"
4. Subprogramul "Așezăminte culturale"
5. Subprogramul "Unități și instituții de învățământ de stat"
6. Subprogramul "Patinoare artificiale"
7. Subprogramul "Unități sanitare"
8. Subprogramul "Săli de cinema"
9. Subprogramul "Lucrări în primă urgență"
10. Subprogramul "Reabilitare blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate"
11. Subprogramul "Drumuri de interes local și drumuri de interes județean"
12. Subprogramul "Fose septice, microstații de epurare și sisteme de alimentare cu apă"
13. Subprogramul "Alte obiective de interes public sau social în domeniul construcțiilor"

>PROGRAMUL NATIONAL DE DEZVOLTARE LOCALĂ - PNDL

Reprezintă sursa principală de finanțare pentru infrastructura locală și are la bază principiul conform căruia în fiecare localitate din țară trebuie să fie asigurat un set minim de servicii publice. Programul Național de Dezvoltare Locală, coordonat de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, stabilește cadrul legal pentru implementarea unor proiecte de importanță națională, care susțin dezvoltarea regională prin realizarea unor lucrări de infrastructură rutieră, tehnico-edilitară și socio-educativă.

Finanțator: Guvernul României

Programe de finanțare și solicitanți eligibili:

- ❖ Programul privind reabilitarea, modernizarea și/sau asfaltarea drumurilor de interes județean și de interes local, alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate la sate, precum și în unitățile administrativ-teritoriale cu resurse turistice - Hotărârea Guvernului nr. 577/1997;
- ❖ Programul de dezvoltare a infrastructurii și a unor baze sportive din spațiul rural - Ordonanța Guvernului nr. 7/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2007, cu modificările ulterioare;
- Programele multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor - Ordonanța Guvernului nr. 40/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 61/2007, cu modificările ulterioare pentru programul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. c);
- Programul Reabilitare și modernizare - 10.000 km drumuri de interes județean și drumuri de interes local - Hotărârea Guvernului nr. 530/2010.

Obiectivul programului: obiectivul prioritar ale PNDL este finalizarea tuturor obiectivelor finanțate prin alte programe închise în prezent precum și sprijinirea autorităților publice locale

în prioritizarea finanțării astfel încât România, în integralitatea ei, să devină un spațiu construit eficient, în care toți locuitorii să aibă acces egal la resurse, să beneficieze de creșterea calității vieții și să se faciliteze dezvoltarea comunităților, în funcție de potențialul acestora și de strategiile de dezvoltare durabilă, pe principii de competitivitate și coeziune teritorială. Programul este dedicat realizării unor obiective de investiții de infrastructură de dimensiuni reduse ca volum care nu îndeplinesc criterii de eligibilitate pe programe cu finanțare europeană sau la care este imperios necesară finalizarea acestora pentru respectarea unor angajamente asumate de România în cadrul Uniunii Europene.

Activități eligibile: Obiectivele de investiții care pot fi finanțate în cadrul programului trebuie să vizeze lucrări de realizare / extindere / reabilitare / modernizare, respectiv dotare, pentru unul dintre următoarele domenii specifice:

- sisteme de alimentare cu apă și stații de tratare a apei;
- sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;
- unități de învățământ preuniversitar, respectiv: grădinițe, școli generale primare și gimnaziale, licee, grupuri școlare, colegii naționale, școli profesionale, școli postliceale, unități de învățământ special de stat;
- unități sanitare;
- drumuri publice clasificate și încadrate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, ca drumuri județene, drumuri de interes local, drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților;
- poduri, podețe sau punți pietonale;
- obiective culturale de interes local, respectiv biblioteci, muzee, centre culturale multifuncționale, teatre;
- platforme de gunoi;
- piețe publice, comerciale, târguri, oboare;
- modernizarea bazelor sportive;
- sediile instituțiilor publice ale autorităților administrației publice locale, precum și a instituțiilor publice din subordinea acestora;
- infrastructura turistică dezvoltată de autoritățile publice locale ca instrument de punere în valoare a potențialului turistic local, pentru obiectivele de investiții aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale sau în administrarea acestora.

Finanțare

Programul se finanțează din transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul MLPDA, din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

În limita fondurilor aprobate anual prin legea bugetului de stat, în baza analizei interne de specialitate a propunerilor de finanțare ale autorităților locale, MLPDA întocmește și aprobă prin ordin al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, lista finală cu obiectivele de investiții care se finanțează, listă care se publică pe site-ul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Pentru transferul sumelor de la bugetul de stat, prin bugetul MLPDA, cu destinația finanțării cheltuielilor eligibile prevăzute în contractele anuale de finanțare, unitățile administrativ-teritoriale pot solicita lunar, în scris, Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, în funcție de necesități, transferul sumelor alocate cu destinația finanțării

cheltuielilor eligibile prevăzute în contractele anuale de finanțare, în termen de 30 de zile de la efectuarea transferurilor de sume. MLPDA virează sumele alocate și aprobate prin ordin de plată direct în conturile beneficiarilor.

> PROGRAMELE DERULATE DE ADMINISTRAȚIA FONDULUI DE MEDIU

Administrația Fondului pentru Mediu este principala instituție care asigură suportul financiar pentru realizarea proiectelor și programelor pentru protecția mediului, constituită conform principiilor europene „poluatorul plătește” și „responsabilitatea producătorului”.

Administrația Fondului pentru Mediu funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în coordonarea Ministerului Mediului.

Programul privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public.

Obiectivul programului:

Creșterea eficienței energetice a sistemelor de iluminat public

Beneficiari eligibili:

Unitățile administrativ-teritoriale, organizate la nivel de comună, oraș sau municipiu .

Finanțator: Administrația Fondului pentru Mediu

Activități finanțate: modernizarea sistemelor de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat având un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat LED, precum și achiziționarea și instalarea sistemelor de dimare/telegestiune care permit reglarea fluxului luminos la nivelul întregului obiect de investiții.

Alternative de finanțare, altele decât fondurile structurale și de coeziune, în care autoritățile publice locale pot fi solicitanți eligibili sau parteneri. Sursele de finanțare nerambursabilă pentru Autoritățile publice Locale nu se limitează doar la cele finanțate de Politica Agricolă Comună și de Politica de Coeziune, existând și alte surse de finanțare precum:

> GRANTURILE SPAȚIULUI ECONOMIC EUROPEAN (SEE) ȘI NORVEGIENE

Granturile Spațiului Economic European (SEE) și Norvegiene reprezintă contribuția Islandei, Principatului Liechtenstein și Regatului Norvegiei la reducerea disparităților economice și sociale în Spațiul Economic European și la consolidarea relațiilor bilaterale cu cele 15 state beneficiare din Estul și Sudul Europei și statele baltice.

Beneficiari eligibili: Organizațiile/entitățile din România sau din Statele Donatoare

Finanțator: Mecanismul Financiar SEE 2014-2021

Domenii finanțate:

- dezvoltare locală, reducerea sărăciei, incluziunea romilor, copii și tineri în situații de risc, drepturile omului
- energie regenerabilă, eficiență energetică, securitate energetică
- dezvoltarea afacerilor, inovare și IMM
- sănătate publică cercetare
- patrimoniu cultural, antreprenariat cultural și cooperare culturală
- justiție, servicii corecționale, combaterea violenței domestice și de gen
- afaceri interne, cooperare polițienească și combaterea criminalității
- educație, burse, ucenicie și antreprenariat pentru tineri
- dialog social și muncă decentă

- cetățenie activă - societate civilă
- mediu și schimbări climatice

> EUROPA CREATIVĂ - Subprogramul Cultură

Programul-cadru al Comisiei Europene pentru sprijinirea sectoarelor culturii și audiovizualului.

Beneficiari eligibili: toți operatorii din sectoarele culturale și creative, însemnând organizații neguvernamentale, instituții publice și companii private cu activitate în domeniu.

Finanțator: programul Europa Creativă este gestionat de Comisia Europeană și de Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură din Bruxelles, unde se trimit și se evaluează toate proiectele. La nivel național, Biroul Europa Creativă România oferă informații și asistență tehnică gratuite pentru operatorii care doresc să acceseze această finanțare.

Domenii finanțate: cultură și audiovizual.

> PROGRAMUL LIFE - instrument de finanțare al Uniunii Europene pentru mediul înconjurător și acțiuni în domeniul climei.

Beneficiari eligibili: Autorități publice locale din România
Finanțator: Ministerul Mediului

Obiectivul programului: Obiectivul general al programului LIFE propus pentru perioada 2021- 2027 este de a contribui la tranziția către o economie circulară curată, eficientă din punct de vedere energetic, cu emisii scăzute de dioxid carbon și rezilientă la schimbările climatice - inclusiv prin tranziția către o energie curată -de a proteja mediul și de a mări nivelul de calitate al acestuia și de a opri și a inversa declinul biodiversității. Prin programul LIFE au fost cofinanțate, până în prezent, peste 4500 de proiecte.

> PROGRAMUL ROSENC de Eficiență Energetică în Iluminat (PREEI)

Beneficiari eligibili: Autorități publice locale din România

Finanțator: Clusterul de Energii Sustenabile din România - ROSENC

Obiective: reducerea consumului de energie și a cheltuielilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat public stradal.

Obiectivul programului: Obiectivul general al programului este reducerea consumului de energie electrică și a costurilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat. Scopul final al acestui program este reducerea cheltuielilor anuale cu iluminatul public stradal, cu 50-70%.

> ADMINISTRAȚIA FONDULUI CULTURAL NATIONAL

Este o instituție publică autonomă, aflată în subordinea Ministerului Culturii, care operează la nivel național de peste 10 ani. Înființată în 2005, AFCN este principalul finanțator public al ofertei culturale din România care aplică un proces transparent de evaluare și selecție. Beneficiari eligibili: asociațiile, fundațiile, instituțiile publice de cultură, persoanele fizice autorizate, societățile comerciale care derulează activități culturale.

Finanțator: Ministerul Culturii

Obiectivul programului: administrația are ca obiective generale, stabilite prin lege, gestionarea Fondului Cultural Național, finanțarea programelor, proiectelor și acțiunilor culturale,

organizate în țară și/sau în străinătate, precum și susținerea relațiilor culturale internaționale ale României.

Domenii finanțate: acțiuni culturale și editoriale.

Viziunea 2027

Plecând de la analiza teritorială privind starea actuală, analiza punctelor tari, dar mai ales a punctelor slabe care trebuie îmbunătățite, s-a stabilit viziunea comunei Hârsești pentru anul 2027:

Comuna Hârsești - dezvoltare durabilă pentru comunitate

Această viziune asigură menținerea echilibrului între pilonii principali ai dezvoltării durabile locale: dezvoltarea socială, dezvoltarea economică și protejarea mediului înconjurător. Comuna Hârsești își propune să asigure comunității locale un nivel de trai ridicat, într-un mediu adecvat formării, muncii și petrecerii timpului liber.

Așadar, în viziunea reprezentanților autorității publice locale Comuna Hârsești va deveni o comună prosperă și durabilă până în anul 2027, care:

- va îmbunătăți condițiile de viață ale populației comunei prin asigurarea accesului la utilitățile de bază, dezvoltarea infrastructurii de transport și crearea de noi locuri de muncă, oferind un teritoriu rural atractiv pentru tineri. Se urmărește combaterea fenomenului de depopulare prin atragerea tinerilor în mediul rural prin oferirea unor condiții cât mai adecvate și mai apropiate de mediul urban în ceea ce privește infrastructura de transport, accesul la utilități și telecomunicații, spații verzi și de recreere, servicii publice și dezvoltare economică;
- va realiza creștere economică prin atragerea de noi investitori în agricultură, industrie, servicii, prin atragerea de noi fonduri nerambursabile, prin creșterea gradului de pregătire a resurselor umane din comună;
- va sprijini dezvoltarea sectorului educațional de la nivel local, prin îmbunătățirea condițiilor de derulare a procesului educațional, prin implementarea unor măsuri concrete privind prevenirea și combaterea abandonului școlar și promovarea conceptului de învățare continuă, astfel încât toate categoriile socio-profesionale și de vârstă să participe și să se identifice cu comunitatea;
- va sprijini și va dezvolta activitățile de cooperare, oferind oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei, fie sub forma investițiilor directe, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri, precum și prin bune practici și schimburi de experiență relevante;
- va îmbunătăți accesul la bunăstare al grupurilor dezavantajate, garantând protecția factorilor de mediu și utilizarea eficientă a resurselor naturale locale;
- va sprijini dezvoltarea tehnologică și digitalizarea.

Potențiale surse de finanțare

Finanțările nerambursabile sunt destinate sprijinirii dezvoltării locale unde nu există resurse financiare suficiente accesibile în mod curent sau din domenii în care există în mod tradițional o nevoie de resurse financiare mai mare decât disponibilitățile.

Astfel, pot fi acordate finanțări pentru infrastructură, educație, cultură, protecția mediului, cercetare, religie, sănătate, servicii sociale, cooperare internațională, drepturi civile și cetățenești, digitalizare, dezvoltare economică și socială etc.

Pentru finanțarea investițiilor propuse în cadrul acestei strategii, pentru perioada 2021 - 2027, identificăm următoarele tipuri de finanțări:

- > Fonduri Structurale și de Coeziune care contribuie la realizarea celor trei obiective ale Politicii de Coeziune UE;
- > Fonduri de la bugetele naționale

Alte finanțări nerambursabile care pot proveni de la o varietate de finanțatori (inclusiv de la Uniunea Europeană):

- guvernele sau ambasadele unor state străine
- Guvernul României
- instituții financiare internaționale (de ex.: BERD, Banca Mondială, etc)
- fundații sau alte organizații naționale sau internaționale
- companii
- bănci active în România

Portofoliul (de proiecte prioritare ale Comunei Hârsești pentru perioada 2021-2027

În vederea implementării măsurilor și a atingerii obiectivelor și ȋntelor subsumate viziunii de dezvoltare a Comunei Hârsești pe termen lung, au fost identificate următoarele proiecte prioritare ce ar trebui duse la îndeplinire până în anul 2027 :

PORTOFOLIUL DE PROIECTE

2021-2027

Nr. crt.	Denumirea investiției	Stadiul lucrării	Sursa de finanțare	Responsabil	Termen
1.	Înființare serviciu public de distribuție gaze naturale în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
2.	Reabilitare, modernizare, extindere și dotare sistem alimentare cu apă potabilă în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
3.	Reabilitare, modernizare, extindere și dotare sistem canalizare și epurare ape uzate menajere în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
4.	Modernizare drumuri locale în în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
5.	Modernizare D.C. 141: Martalogi (DJ679) - Ciobani-Limita județului Olt, în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
6.	Modernizare D.C. 142: Ciești (DJ679) - Stolnici - Martalogi (DJ679), în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
7.	Reabilitare drumuri locale în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
8.	Amenajare trotuare, piste pentru biciclisti, șanțuri, rigole și podețe în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
9.	Modernizare drumuri de exploatație agricolă în Comuna Hârsești	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
10.	Reabilitare drumuri de exploatație	Propunere	Fonduri	Comuna	2021-

	agricolă în Comuna Hârsești, județul Argeș	proiect	europene/ Buget de stat/ Buget local	Hârsești	2027
11.	Amenajare parcuri de agrement în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
12.	Amenajare locuri de joacă în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
13.	Reabilitare, modernizare, extindere și dotare sistem iluminat public în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
14.	Amenajare sisteme de producere a energiei electrice și termice din surse regenerabile în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
15.	Construire pod peste râul Cotmeana în comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
16.	Construire punți pietonale peste râul Cotmeana în comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
17.	Reabilitare și modernizare punte pietonală peste râul Cotmeana, punctul Ghebărești, satul Hârsești, comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
18.	Înființare parc industrial în comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
19.	Amenajare platformă comunală depozitare gunoi de grajd și deșeuri agricole compostabile în comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
20.	Amenajare puncte colectare deșeuri reciclabile în comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
21.	Amenajare depozite fructe, legume, cereale în comuna	Propunere proiect	Fonduri europene/	Comuna Hârsești	2021-2027

	Hârsești, județul Argeș		Buget de stat/ Buget local		
22.	Reabilitare, modernizare, extindere și dotare Târg săptămânal în satul Hârsești, comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
23.	Realizare cadastru general al Comunei Hârsești, județul Argeș	În execuție	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
24.	Regularizare curs râu Cotmeana, zone inundabile, canale în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
25.	Amenajare ștrand în satul Ciobani, Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
26.	Amenajare spații de locuit temporare pentru persoane defavorizate în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
27.	Realizare terenuri de sport multifuncționale în satele Martalogi și Ciobani, Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
28.	Înființare cabinet stomatologic în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
29.	Construcție dispensar în comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
30.	Amenajare unitate sanitară în clădire existent în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
31.	Dotare cabinete medicale în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
32.	Reabilitare, modernizare, extindere și dotare Cămin Cultural în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027

			Buget local		
33.	Înființare post radio în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
34.	Amenajare și dotare ateliere de lucru culturale în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
35.	Amenajare Muzeul Satului în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
36.	Amenajare și dotare spațiu Biblioteca Comunală Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
37.	Reabilitare și modernizare scenă spectacole în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
38.	Realizare centru de îngrijire bătrâni în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
39.	Amenajare Centru social de zi pentru bătrâni și alte categorii defavorizate în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
40.	Amenajare Centru social de zi pentru copii în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
41.	Reabilitare, modernizare, extindere și dotare Școala Gimnazială Hârsești din satul Hârsești, Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
42.	Reabilitare, modernizare, extindere și dotare Grădinița cu Program normal Hârsești, județul Argeș	În execuție SMIS 124649	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
43.	Reabilitare, modernizare, extindere și dotare sistem de supraveghere video în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027

44.	Reabilitare, modernizare, extindere și dotare remiză SVSU în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
45.	Dotare SVSU Hârsești, județul Argeș cu utilaje și echipamente pentru situații de urgență	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
46.	Dotare serviciul de gospodărire comunală Hârsești, județul Argeș cu utilaje și echipamente	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
47.	Achiziție corturi și alte echipamente pentru evenimente cultural-artistice Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
48.	Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice din Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
49.	Înființare puncte acces internet în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
50.	Împăduriri și reîmpăduriri terenuri în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
51.	Amenajare de perdele forestiere în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
52.	Amenajări parcuri publice în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
53.	Amenajări stații pentru transportul public de călători în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
54.	Realizare PUG Comuna Hârsești, județul Argeș	În execuție	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021-2027
55.	Dotare cu autoturism UAT Comuna	Propunere	Fonduri	Comuna	2021-

	Hârsești, județul Argeș	proiect	europene/ Buget de stat/ Buget local	Hârsești	2027
56.	Dotare cu microbuz școlar în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021- 2027
57.	Digitalizare servicii publice Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021- 2027
58.	Reabilitare clădiri publice în Comuna Hârsești, județul Argeș	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021- 2027
59.	Construire capele mortuare	Propunere proiect	Fonduri europene/ Buget de stat/ Buget local	Comuna Hârsești	2021- 2027

Implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală

Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul comunei (întocmirea fișelor de proiecte identificate, analiza și corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele sectoriale și strategice, precum și cu dezvoltarea teritorială, impactul estimat al proiectelor) s-a realizat în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse.

Strategia de Dezvoltare Locală reprezintă un document cu caracter normativ și prospectiv, care cuprinde o analiză reală a comunei atât din punct de vedere al situației existente cât și din punct de vedere al oportunităților de dezvoltare.

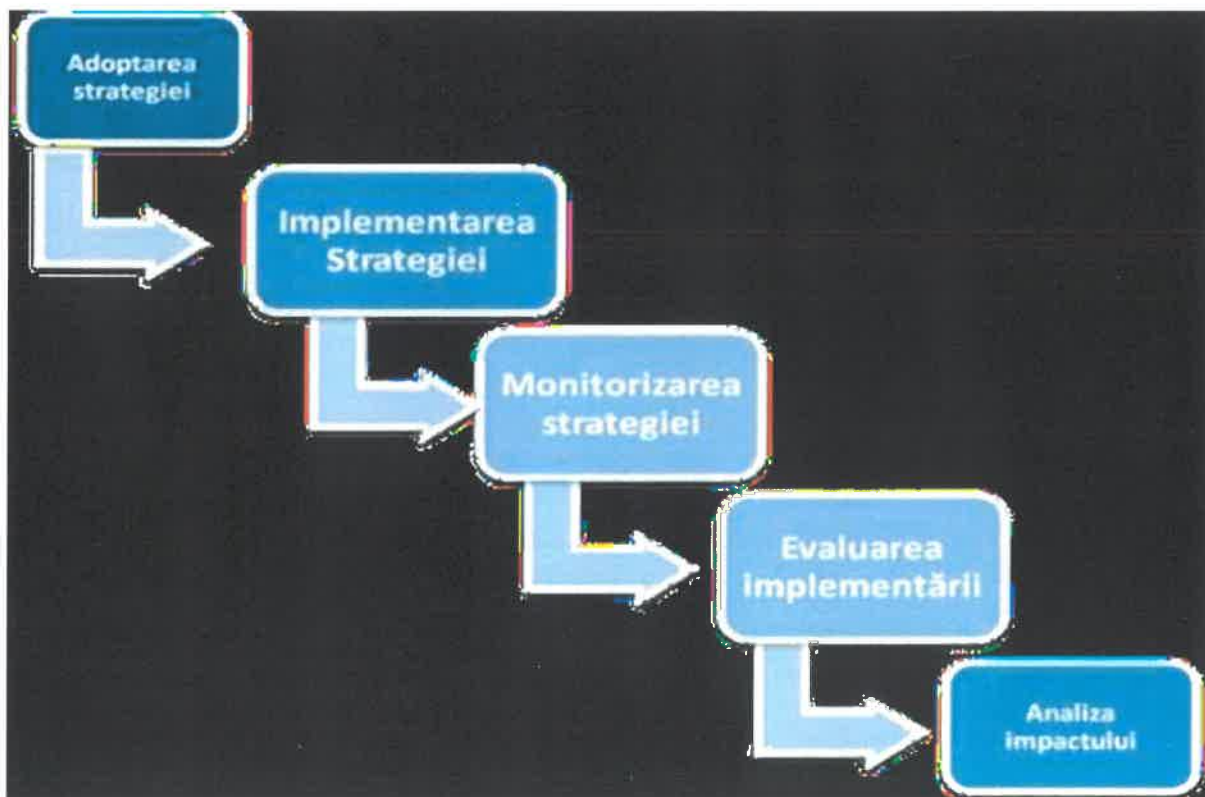
Identificarea oportunităților de dezvoltare pentru Comuna Hârsești trebuie urmată de acțiuni concrete pentru implementarea acțiunilor, dar și de monitorizarea implementării.

Implementarea efectivă a strategiei de dezvoltare depinde în mod fundamental de capacitatea administrației locale, de a atrage fondurile necesare pentru a finanța acțiunile selectate și de a gestiona fondurile de la bugetul local.

Absorbția fondurilor disponibile depinde însă, alături de eligibilitatea acțiunilor, de capacitatea instituțională de a iniția proiecte și de a lucra în parteneriat pentru atingerea scopurilor strategice.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală este un proces complex, care necesită un management și control adecvat, realizat de o structură organizatorică, un proces unitar de implementare și evaluare a rezultatelor obținute.

În vederea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală se vor parcurge următorii pași:

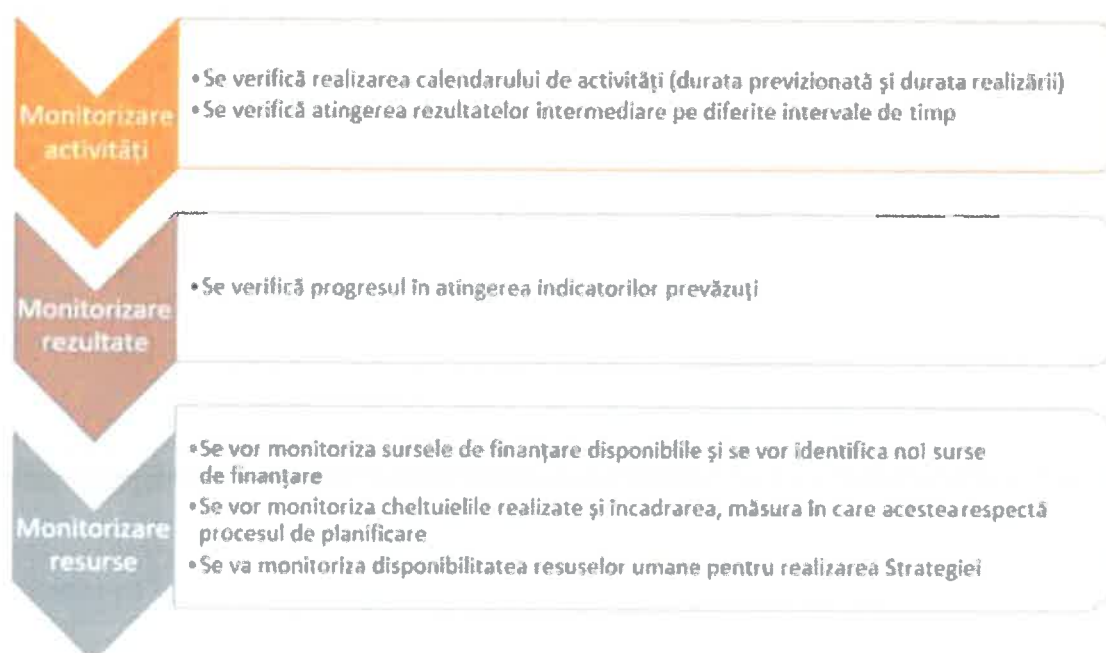
Monitorizarea Strategiei de Dezvoltare Locală

Monitorizarea evoluției implementării strategiei este în principiu o practică formală puțin cunoscută și asumată în mediul instituțional public. Monitorizarea strategiei va furniza informația necesară evaluării, iar pentru a putea monitoriza implementarea strategiei și pentru a aprecia performanțele ei în raport cu obiectivele stabilite, este necesară stabilirea unui set de indicatori.

Strategia va fi monitorizată prin intermediul unor rapoarte anuale întocmite de către comisia de monitorizare, care va evalua:

- stadiul în care se află diversele acțiuni programate în cadrul strategiei
- revizuirea acțiunilor, acolo unde este cazul
- timpul estimat până la îndeplinirea acțiunilor
- alte aspecte.

Se vor monitoriza activitățile, rezultatele și resursele strategiei astfel:

Evaluarea strategiei și analiza impactului

Evaluarea este aprecierea activităților sau a rezultatelor implementării Strategiei, utilizând informațiile obținute pe parcursul monitorizării. Evaluarea face o analiză a modului de implementare a Strategiei și eficienței acesteia.

Evaluarea va fi realizată de către aceeași echipă care realizează și activitatea de monitorizare a Strategiei. Activitatea de evaluare se concretizează într-un raport de evaluare care va conține situația indicatorilor de evaluare. În urma monitorizării și evaluării Strategiei se poate recomanda revizuirea acesteia conform noilor priorități identificate.

Procesul de evaluare va fi realizat în baza următoarelor criterii:

Efectivitatea	• În ce măsură s-au atins indicatorii preconizați la momentul elaborării?
Cauzalitatea	• Care au fost factorii care au contribuit sau au afectat implementarea proiectului? • În ce măsură ipotezele formulate s-au verificat? • Ce alți factori de risc nu au fost luați în considerare?
Eficiența	• Raportarea rezultatelor obținute la resurse-productivitatea?
Sustenabilitatea	• Vor continua rezultatele obținute să se mențină și să-și manifeste efectele pozitive și după încheierea perioadei de implementare?
Relevanța	• Se verifică relevanța măsurătorilor din documentul de politică pentru un proces viitor, ținând cont de modificările apărute în perioada de implementare?
Rezultate secundare	• Care sunt consecințele neprevăzute (pozitive și negative) apărute pe perioada implementării? • Cum pot fi valorificate sau eliminate acestea?

O evaluare a impactului strategiei se va face la sfârșitul perioadei de programare, respectiv în anul 2027, când se vor putea compara rezultatele înregistrate la sfârșitul perioadei față de perioada de bază, anul 2021. Evaluarea va aprecia, în egală măsură performanța - realizarea obiectivelor propuse și procesul - modul în care au fost atinse obiectivele strategice.

Indicatori ai implementării strategiei

Colectarea și prelucrarea informațiilor de încredere, cuantificate și actualizate regulat, agregate la nivelul indicatorilor de dezvoltare durabilă, va permite măsurarea performanțelor în atingerea obiectivelor stabilite prin prezenta strategie și raportarea corectă asupra rezultatelor,

Pentru realizarea evaluării corespunzătoare privind implementarea strategiei, se vor lua în considerare următorii indicatori de evaluare:

Obiectivul strategic nr. 1 - Dezvoltarea serviciilor de bază și îmbunătățirea accesibilității concomitent cu creșterea siguranței de deplasare din comuna Hârsești

- Numărul gospodăriilor racordate la rețeaua de apă potabilă ;
- Numărul gospodăriilor racordate la rețeaua de canalizare menajeră;
- Asigurarea încălzirii locuinței în perioadele reci;
- Gradul de mulțumire al populației privind starea utilităților;
- Gradul de mulțumire al populației privind investițiile în infrastructura rutieră;
- Gradul de acces al populației la serviciile de cablu tv;
- Gradul de acces al populației la serviciile de internet;
- Investiții realizate pentru modernizarea infrastructurii agricole.

Obiectivul strategic nr. 2 - Dezvoltarea echilibrată a economiei locale

- Evoluția numărului agenților economici din comună;
- Domeniile de activitate ale agenților economici;
- Gradul de diversificare al domeniilor de activitate ale operatorilor economici
- Numărul unităților economice înmatriculate, lichidate/ dizolvate si radiate;
- Numărul de angajați ai agenților economici;
- Intenția agenților economici de a angaja personal;
- Intenția agenților economici de a concedia personal;
- Gradul de mulțumire al agenților economici cu privire la implicarea Primăriei în dezvoltarea mediului de afaceri;
- Proiecte propuse de agenții economici pentru dezvoltarea mediului de afaceri;
- Sprijinul oferit din partea angajaților Primăriei în rezolvarea problemelor zilnice a agenților economici;
- Numărul parteneriatelor public-privat între agenții economici si Primărie.

Obiectivul strategic nr. 3 - Reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formarea și învățarea pe tot parcursul vieții

- Evoluția populației școlare;
- Gradul de promovabilitate;
- Rata abandonului școlar;
- Numărul persoanelor analfabete;
- Numărul unităților școlare reabilitate/modernizate;
- Numărul laboratoarelor școlare, raportate la numărul de elevi;
- Săli de gimnastică și terenuri de sport;
- Evoluția personalului didactic pe niveluri de educație;
- Gradul de mulțumire al populației privind învățământul și educația;
- Opinia populației asupra comunei ca loc de creștere și educare a copiilor.

Obiectivul strategic nr. 4 - Dezvoltarea unei comunități locale prietenoase cu mediul

- Calitatea apei potabile din comună;
- Gradul de mulțumire al populației privind poluarea;
- Gradul de mulțumire al populației privind modul de colectare al deșeurilor;
- Gradul de colectare selectivă a deșeurilor;
- Evoluția surselor de poluare la nivelul comunei;
- Investițiile în energia verde/ regenerabilă;
- Reducerea gradului de poluare;
- Eficiența energetică;
- Numărul/suprafața spațiilor degradate /terenuri neutilizate;
- Investițiile realizate asupra spațiilor degradate, inclusiv reintroducerea în circuitul rural al construcțiilor și terenurilor neutilizate.

Obiectivul strategic nr. 5 - Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară

- Suprafața de teren agricol deținută de populația comunei;
- Suprafața de teren agricol cultivată de populația comunei;
- Principalele culturi agricole;
- Asociații Agricole pe raza comunei;
- Apartenența locuitorilor la una dintre Asociațiile Agricole de pe teritoriul comunei;
- Numărul agenților economici care activează în sectorul agricol;
- Numărul fermelor de semi-subsistență;
- Gradul de asociere.

Obiectivul strategic nr. 6 - Dezvoltarea serviciilor sanitare și sociale

- Investiții realizate pentru modernizarea infrastructurii sanitare;
- Numărul medicilor de familie;
- Personal sanitar mediu;
- Persoane înregistrate în cadrul cabinetului medical individual;
- Persoane bolnave înregistrate în cadrul cabinetului medical individual;
- Copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate;
- Persoane cu dizabilități;
- Număr copii asistați social;
- Număr adulți asistați social;
- Număr vârstnici asistați social;
- Persoane cu handicap;
- Număr copii cu handicap;
- Număr adulți cu handicap;
- Copii aflați în plasament familial;
- Familii cu risc social;
- Familii fără venit;
- Persoane cărora li se acordă venitul minim garantat;
- Ajutor pentru încălzirea locuinței cu lemne;
- Familii beneficiare de alocația de susținere a familiei;
- Gradul de mulțumire al populației privind sectorul medical;
- Sprijinul acordat de Primărie și Autoritățile Publice Locale grupurilor defavorizate din comună;
- Infrastructură socială nou creată sau modernizată.

Obiectivul strategic nr. 7 - Teritoriu local atractiv pentru turism, cultură și sport

- Patrimoniul cultural;
- Numărul evenimentelor culturale organizate în comună și numărul participanților;
- Infrastructura culturală;
- Gradul de mulțumire al populației privind cultura și divertismentul;
- Gradul de acces al populației la manifestări culturale;
- Gradul de mulțumire al populației privind modalitățile de petrecere a timpului liber;
- Gradul de mulțumire al populației privind activitățile sportive și de recreere;
- Gradul de mulțumire al populației privind siguranța publică;
- Gradul de mulțumire al populației privind siguranța copiilor și tinerilor în spațiile publice.

Obiectivul strategic nr. 8 - Dezvoltare tehnologică și digitalizare

- Tipul de servicii publice digitalizate;
- Numărul cetățenilor care utilizează soluțiile digitale;
- Gradul de mulțumire al cetățenilor cu privire la serviciile electronice.

Obiectivul strategic nr. 9 - Creșterea capacității instituționale

- Investiții realizate pentru dezvoltarea capacităților administrative și a serviciilor publice.

Obiectivul strategic nr. 10 - Dezvoltarea cooperării și asocierii

- Numărul parteneriatelor public-private;
- Aderarea UAT la noi asociații de dezvoltare comunitară integrată;
- Numărul schimburilor de experiență;
- Gradul de colaborare cu alte țări europene.

CONCLUZII

Procesul de Programare a Dezvoltării Durabile nu se încheie odată cu elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală, ci începe în acest moment.

Acest document va servi ca “modus operandi” (manual de acțiune) pentru administrația publică locală, cât și tuturor actorilor interesați să participe la dezvoltarea comunitară. Toate documentele de programare elaborate de către administrația publică locală vor fi în acord cu direcțiile strategice stabilite în cadrul acestui document, el însuși fiind în concordanță cu documentele de rang superior (Strategia de Dezvoltare a Județului, Strategia de Dezvoltare Regională precum și Strategia Nationala pentru Dezvoltare Durabila a Romaniei 2030).

Implementarea Strategiei se va derula pe etape care vor fi organizate în funcție de resursele existente la momentul respectiv și de prioritățile locale. Validarea Strategiei se realizează prin participarea cetățenilor la deciziile administrative, aceasta având un caracter continuu. Comunitatea se va dezvolta pe parcursul implementării strategiei prin intermediul schimburilor de experiență cu instituții europene și prin aportul specialiștilor.

În urma procesului de elaborare strategică trebuie să se rețină următoarele aspecte fundamentale:

- ❖ Strategia de dezvoltare locală este un document al întregii comunități, nu este a unei persoane sau instituții a unui partid sau organizații de orice fel;
- ❖ Strategia trebuie asumată de către Consiliul Local, care va stabili o ordine a priorităților și prin bugetul existent le va finanța și cofinanța;
- ❖ Consiliul Local este cel care poate modifica această strategie imediat sau mai târziu, în funcție de dezvoltările ulterioare ale situației sociale, politice și economice.

Elaborator

SC BIOECOENERGY SPECIALIST SRL